ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន ទសមភាគ
១០៣

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព. ស. ២៥៥៣

ABHIDHAMMAPIṬAKA

PAṬṬHĀNA

DASAMABHĀGA

103

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី

សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំប្លាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាកិរិយាភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមវ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

Printed for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

សម្រាប់ចែកជាធម្មទាន

សេចក្ដីណែនាំក្នុងការអាន

១) *ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។*

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរៈ **សម̟ល** *ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ* **ល** *គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ* **ម** *ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ* **សម្ល** *។*

-ពាក្យបាលីៈ **តស̟ស** *គឺ* **តស្ស** *។*

២) *ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្ដេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (***ជួន-ណាត***) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។*

៣) *ចំពោះ* **សន្លឹកច្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** *ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។*

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ធសមភាគ

១០៣

ព.ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស ទសមោ ភាគោ

ឧបាទាទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១] ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នោឧបាទា ខន្ធា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា នោឧបាទា ច កដត្តារូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ . . . ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ទសមភាគ

ឧបាទាទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១] *នោឧបាទាធម៌*[១] (ធម៌មិនមែនជាឧបាទា) *អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌*[២] *ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកនោឧបាទាខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២...ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូប ជានោឧបាទាក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២...នូវមហាភូត ១... មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជានោឧបាទា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។*

---

១ បានដល់ កុសល អកុសល វិបាកក្នុងភូមិ ៤ កិរិយាព្យាក្រិតក្នុងភូមិ ៣ មហាភូតរូប ៤ និងព្រះនិព្វាន ។ ២ ចក្ខុ សោតៈ ឃានៈ ជិវ្ហា កាយ រូប សទ្ទៈ គន្ធៈ រសៈ ឥត្ថិន្ទ្រិយ បុរិសិន្ទ្រិយ ជីវិតិន្ទ្រិយ ហទយវត្ថុ កាយវិញ្ញត្តិ វចីវិញ្ញត្តិ អាកាសធាតុ រូបស្ស លហុតា រូបស្ស មុទុតា រូបស្ស កម្មញ្ញតា រូបស្ស ឧបចយោ រូបស្ស សន្តតិ រូបស្ស ជរតា រូបស្ស អនិច្ចតា កពឡិង្ការាហារ ។

នោឧចានា ធម្មំ បដិច្ច ឧចានា ច នោឧចានា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧចានា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ឧចានា ច នោឧចានា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។ ឧចានា ច នោឧចានា ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧចា-នា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧចានា ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[២] ឧចានា ធម្មំ បដិច្ច នោឧចានា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នោឧចានា ខន្ធា ។ នោឧចានា ធម្មំ បដិច្ច នោឧចានា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា នោ-ឧចានា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ឧចានា ច នោឧចានា ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧចានា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ នោ-ឧចានា ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទានិងជានោឧបាទាក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២... ជាបដិសន្ធិ ។ នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌ផង នូវនោឧបាទាធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទាផង នូវវត្ថុផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

[២] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកនោឧបាទាខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ នោឧបា-ទាធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌ផង នូវនោឧបាទាធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទាផង នូវវត្ថុផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

ឧបាទាទុកេ បដិច្ចវារោ

[៣] នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អធិបតិប្បច្ចយា នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .។ . . . អនន្តរប្បច្ចយា តីណិ សមនន្តរប្បច្ចយា តីណិ សហជាតប្បច្ចយា បញ្ច ។

[៤] ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នោឧបាទា ខន្ធា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ ។ បេ ។ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា

ឧបាទាទុកៈ បដិច្ចវារៈ

[៣] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវពួកនោឧបាទាខន្ធ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទាក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២ . . . ។ . . . ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៤] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកនោឧបាទាខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២ . . . នូវមហាភូត ១ ។ បេ ។ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ

ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វត្ថុ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។

[៨] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ បញ្ច ។

មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ ។ នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកនោឧបាទាខន្ធ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ក្តី វត្ថុក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២...។ នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌ផង នូវនោឧបាទាធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទាផង នូវវត្ថុផង នូវខន្ធ ២...។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

៤

ឧបាទាទុកេ បដិច្ចវារោ

[៦] ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ
វត្ថុំ បដិច្ច នោឧបាទា ខន្ធា ។ នោឧបាទា
ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន-
ហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ
បដិច្ច តយោ ខន្ធា នោឧបាទា ច ចិត្តស-
មុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ
ឯកំ មហាភូតំ ។ បេ ។ អសញ្ញសត្តានំ
ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ទ្វេ
មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ។ នោឧបាទា
ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្ប-
ច្ចយា អហេតុកេ នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបា-
ទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ
មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដ-
ត្តារូបំ ឧបាទារូបំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ នោ-
ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោឧបាទា
ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ឧបាទា ច នោ-
ឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

ឧបាទាទុកៈ បដិច្ចវារៈ

[៦] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកនោឧបាទាខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ នូវមហាភូត ១ ។ បេ ។ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជានោឧបាទា ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា កដត្តារូប និងឧបាទារូប រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទាក្តី ជាអហេតុកប្បដិសន្ធិ អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជានោឧបាទាដែរ ។

ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៧] នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច នោឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ មហាភូតំ យាវ អសញ្ញសត្តា ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោឧបាទា ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ ។ . . . នអធិបតិប្បច្ចយា បញ្ច នអនន្តរប្បច្ចយា តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នឧបនិស្សយប្បច្ចយា

នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌ផង នូវនោឧបាទាធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទាផង នូវវត្ថុផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

[៧] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទា អាស្រ័យ នូវពួកនោឧបាទាខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ មហាភូត ១ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវពួកនោ-ឧបាទាខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា កដត្តារូប និងឧបាទារូប រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទា អាស្រ័យ នូវពួកនោឧបាទាខន្ធ មានបដិសន្ធិដែរ ។ . . . ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ព្រោះនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

៧

ឧបាទាទុកេ បដិច្ចវារោ

នបុរេជាតប្បច្ចយា បញ្ច នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា បញ្ច នអាសេវនប្បច្ចយា បញ្ច ។

[៨] ណោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ណោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ណោឧចាជា ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ។ ណោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ពាហិរេ . . . អាហារសមុដ្ឋានេ . . . ឧតុសមុដ្ឋានេ មហាភូតេ បដិច្ច ឧចាជារូបំ ។ ណោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជា ច ណោឧចាជា ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នកម្មប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ឧចាជា ច រូបំ ។

[៩] ណោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ណោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិចាកប្បច្ចយា ណោឧចាជា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ណោឧចាជា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឯកំ មហាភូតំ យាវ អសញ្ញសត្តា ឯកំ តីណិ ណោឧចាជាមូលកេ ។

ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៨] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកនោឧបាទា-ខន្ធ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហា-ភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧ-បាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . អាហារ-សមុដ្ឋាន . . . ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត មានរដូវជាស-មុដ្ឋាន ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ៣ ក្តី ឧបាទារូបក្តី អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ មានរដូវជាសមុដ្ឋាន ។

[៩] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា មហាភូត ១ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ក្នុងនោឧបាទាមូលកៈ មានវារៈ ៣ យ៉ាងនេះ ។

[១០] ដោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ដោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ងអាហារប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . ឧតុសមុដ្ឋាជំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ឃកំ មហាភូតំ . . . ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ។ ដោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ងអាហារប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច ឧចាជារូបំ ។ ដោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជា ច ដោឧចាជា ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ងអាហារប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ ឃកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ឧចាជា ច រូបំ ។

[១១] ដោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ដោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ងឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ ឃកំ មហាភូតំ . . . ។ ដោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ងឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ពាហិរេ មហាភូតេ . . . អាហារសមុដ្ឋានេ . . . ឧតុសមុដ្ឋានេ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ។ ដោឧចាជា ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជា ច ដោឧចាជា ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ងឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ឃកំ មហាភូតំ . . . ។

[១០] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . មហាភូត ៣ ក្តី ឧបាទារូបក្តី អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ មានរដូវជាសមុដ្ឋាន ។

[១១] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ១ មានរដូវជាសមុដ្ឋាន . . . ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកមហាភូតខាងក្រៅ . . . មានអាហារជាសមុដ្ឋាន . . . មានរដូវជាសមុដ្ឋាន . . . រូបជីវិតិន្ទ្រិយ អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ១ . . . ។

ឧបាទាទុកេ បដិច្ចវារោ

[១២] នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានប្បច្ចយា បញ្ចវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានប្បច្ចយា ពាហិរេ . . . អាហារសមុដ្ឋានេ . . . ឧតុសមុដ្ឋានេ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា កដត្តារូបំ ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នឈានប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

[១៣] ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នមគ្គប្បច្ចយា បញ្ច ។ . . . នសម្បយុត្តប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៤] នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា[១] អរូបេ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ពាហិរំ . . .

១ ម. នសម្បយុត្តប្បច្ចយា ។

ឧបាទាទុកៈ បដិច្ចវារៈ

[១២] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទាំដោយបញ្ចវិញ្ញាណ នូវខន្ធ ២ . . . ពាហិរៈ . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ជាខាងក្រៅ . . . មានអាហារជាសមុដ្ឋាន . . . មានរដូវជាសមុដ្ឋាន . . . កដត្តារូប ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ កដត្តារូប ជាឧបាទា និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។

[១៣] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ . . . ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៤] នោឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោឧបាទា ក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . ពាហិរៈ . . .

អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា ពាហិរេ . . . អាហារសមុដ្ឋានេ . . . ឧតុសមុដ្ឋានេ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទា កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ឧបាទា ច រូបំ ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា កដត្តា ច រូបំ ឧបាទារូបំ ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា កដត្តា ច រូបំ ឧបាទារូបំ . . . នោនត្ថិប្បច្ចយា នោវិគតប្បច្ចយា ។

[១៥] នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ បញ្ច នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នអាហារេ តីណិ

អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។ ឧបាទាធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ជាខាងក្រៅ . . . មានអាហារជាសមុដ្ឋាន . . . មានរដូវជាសមុដ្ឋាន . . . កវឡីការាហារ ជាឧបាទា និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើងព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ៣ ក្តី ឧបាទារូបក្តី អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ដែលមានរដូវជាសមុដ្ឋាន មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ មហាភូត ៣ ក្តី កវឡីការាហារក្តី ឧបាទារូបក្តី អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មហាភូត ២ ក្តី កវឡីការាហារក្តី ឧបាទារូបក្តី អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ . . . ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ ព្រោះនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[១៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នឥន្ទ្រិយេ តីណិ នឈានេ តីណិ នមគ្គេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា បញ្ច នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ តីណិ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ . . . អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[១៨] ឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា នោឧបាទា ខន្ធា

ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[១៨] នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ

បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នោឧចាជា ជម្មំ បច្ចយា នោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោឧចាជាមូលកេ តីណិបិ បដិច្ចសទិសា និន្នា-ជាករណា ។ ឧចាជា ច នោឧចាជា ច ជម្មំ បច្ចយា នោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧចាជា ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។

[១៩] ឧចាជា ជម្មំ បច្ចយា នោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា នោឧចាជា ខន្ធា បដិសន្ធិ ។ នោ-ឧចាជា ជម្មំ បច្ចយា នោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ឯកំ បដិច្ចសទិសំ ។ ឧចាជា ច នោឧចាជា ច ជម្មំ បច្ចយា នោឧចាជា ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . កាយវិញ្ញាណសហគតំ . . . នោឧចាជា ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។ សង្ខិត្តំ ។

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោ-ឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងនោឧបាទាមូលកៈ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ផង នឹងនោឧបាទាធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជានោឧបាទាផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ជាបដិសន្ធិ ។

[១៩] នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយ-វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបដិសន្ធិ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ផង នឹងនោឧបាទា-ធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណផង នឹងចក្ខាយតនៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ដែលប្រកបដោយកាយវិញ្ញាណ . . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជានោឧបាទាផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ជាបដិសន្ធិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

ឧបាទាទុកេ បច្ចយវារោ

[២០] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ បញ្ច ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។ អវិគតេ បញ្ច ។

[២១] ឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោឧបាទា ខន្ធា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ មហាភូតំ យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

ឧបាទាទុកៈ បច្ចយវារៈ

[២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[២១] នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយ-វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជានោឧបាទា ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ មោហៈ ដែលប្រកបដោយ វិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹង ផ្អែកនឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជានោ-ឧបាទា នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ មហាភូត ១ រហូត ដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

តីណិបិ បដិច្ចសទិសា នានាករណំ ។ ឧបាទា ច
នោឧបាទា ច ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ
ខន្ធញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
. . . កាយវិញ្ញាណសហគតំ . . . នោឧបាទា ឯកំ
ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . .
បដិសន្ធិក្ខណេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ
ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ច-
សហគតោ មោហោ ។ . . . នអារម្មណប្បច្ចយា
តីណិ នអាសេវនប្បច្ចយា បញ្ច ។

[២២] ឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា នោឧបាទា ចេ-
តនា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា នោឧបាទា ខន្ធេ បច្ចយា
សម្បយុត្តកា ចេតនា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . .
ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ទ្វេ មហាភូតេ បច្ចយា ទ្វេ មហា-
ភូតា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទា ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ពាហិរេ . . . អាហារសមុដ្ឋា-
នេ . . . ឧតុសមុដ្ឋានេ មហាភូតេ បច្ចយា ឧបាទារូបំ ។

ឯវារៈមាន ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ផង នឹងនោឧបាទាធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណផង នឹងចក្ខាយតនៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ដែលប្រកបដោយកាយវិញ្ញាណ . . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជានោឧបាទាផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ . . . ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[២២] នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ នោឧបាទាចេតនា ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ជានោឧបាទា ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ២ ពឹងផ្អែក នឹងមហាភូត ២ ។ ឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ជាខាងក្រៅ . . . មានអាហារជាសមុដ្ឋាន . . . ឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ដែលមានរដូវជាសមុដ្ឋាន ។

នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នកម្មប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា តយោ មហាភូតា ឧបាទា ច រូបំ ទ្វេ . . . ។ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា នោឧបាទា ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា នោឧបាទា ចេតនា ។ . . . នវិបាកប្បច្ចយា បញ្ច នអាហារប្បច្ចយា តីណិ នឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា តីណិ ។

[២៣] ឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានប្បច្ចយា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ ។ នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានប្បច្ចយា បញ្ចវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ទ្វេ មហាភូតេ បច្ចយា ទ្វេ មហាភូតា ។ នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានប្បច្ចយា ពាហិរេ . . .

ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ៣ ក្តី ឧបាទារូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងមហាភូត ១ ដែលមានវដ្ឋវជាសមុដ្ឋាន នឹងខន្ធ ២ . . . ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ផង នឹងនោឧបាទាធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ នោឧបាទាចេតនា ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ជានោឧបាទាផង នឹងវត្ថុផង ។ . . . ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៣] នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយ-វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយបញ្ចវិញ្ញាណ នឹងខន្ធ ២ . . . ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ២ ពឹងផ្អែក នឹងមហាភូត ២ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោ-ឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ ជាខាងក្រៅ . . .

អាហារសមុដ្ឋានេ . . . ឧតុសមុដ្ឋានេ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បច្ចយា ឧបាទា កដត្តារូបំ ។ នោឧបាទា ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នឈានប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ. . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា តយោ មហាភូតា ឧបាទា ច កដត្តារូបំ ទ្វេ . . . ។ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានប្បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ . . . នមគ្គប្បច្ចយា បញ្ច នសម្បយុត្តប្បច្ចយា តីណិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា តីណិ នោនត្ថិប្បច្ចយា តីណិ នោវិគតប្បច្ចយា តីណិ ។

[២៤] នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា បញ្ច នកម្មេ បញ្ច នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ តីណិ នឥន្ទ្រិយេ តីណិ នឈានេ បញ្ច នមគ្គេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារេបិ កាតព្វា ។

មានអាហារជាសមុដ្ឋាន . . . មានរដូវជាសមុដ្ឋាន . . . កដត្តារូប ជាឧបាទា ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ៣ ក្តី កដត្តារូប ជាឧបាទាក្តី ពឹងផ្អែក នឹងមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ នឹងខន្ធ ២ . . . ។ នោឧបាទាធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទាធម៌ផង នឹងនោឧបាទាធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណផង នឹងចក្ខាយតនៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ . . . ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

សំសដ្ឋវារោ

[២៥] នោឧបាទា ធម្មំ សំសដ្ឋោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ សំសដ្ឋា ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[២៧] នោឧបាទា ធម្មំ សំសដ្ឋោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោឧបាទា ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៨] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ឯកំ នបុរេជាតេ ឯកំ នបច្ឆាជាតេ ឯកំ នអាសេវនេ ឯកំ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារៈ

[២៥] នោឧបាទាធម៌ ច្រឡំ នឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ជានោឧបាទា ខន្ធ ២ ច្រឡំ នឹងខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៧] នោឧបាទាធម៌ ច្រឡំ នឹងនោឧបាទាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡំ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[២៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី បណ្ឌិត
គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[២៩] នោឧចាជា ធម្មោ នោឧចាជា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោឧចាជា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នោឧចាជា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នោឧចាជា ធម្មោ ឧចាជា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោឧចាជា ហេតូ ឧចាជា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នោឧចាជា ធម្មោ ឧចាជា ច នោឧចាជា ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោឧចាជា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧចាជា ច នោឧចាជា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។

[៣០] ឧចាជា ធម្មោ នោឧចាជា ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . កាយំ រូបេ សទ្ទេ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស

បញ្ហាវារៈ

[២៩] នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានោឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានោឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានោឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទាផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[៣០] ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវកាយ ពួករូប ពួករស . . . នូវវត្ថុ ជាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ

រសាយតនំ ជិវ្ហាវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ ។ បេ ។ ឈានា ។ បេ ។ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វេ . . . នោឧបាទា ខន្ធេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នោឧបាទា ចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន

រសាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃជិវ្ហាវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកឧ-បាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ បុព្វេនិវាសា-នុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នោឧ-បាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ អំពីឈាន ។ បេ ។ ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ពិចារណា នូវមគ្គ នូវផល . . . នូវនិព្វាន . . .និព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ . . . នូវពួកនោឧបាទាខន្ធ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនោឧបាទាចិត្ត ដោយចេតោ-បរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយ-តនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

បច្ចយោ នោឧបាទា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១] ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ចក្ខុំ . . . កាយំ រូបេ រសេ . . . វត្ថុំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . .សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា . . . ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ផោដ្ឋព្វេ . . . នោឧបាទា ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣១] ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអធិបតិ-ប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល នូវចក្ខុ . . . នូវកាយ ពួករូប ពួករស . . . ធ្វើ នូវវត្ថុ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវវត្ថុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង នូវពួកកុសលដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន នូវឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពី មគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវផល . . . នូវនិព្វាន . . . និព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយ អធិបតិប្បច្ច័យ បុគ្គល នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ . . . ធ្វើ នូវពួកនោ-ឧបាទាខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើត ឡើង ព្រោះធ្វើ នូវវត្ថុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

សហជាតាធិបតិ នោឧចាជា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នោឧចាជា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិ-បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧចាជា ធម្មោ ឧចាជា ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ នោឧចាជា អធិបតិ ឧចាជា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧចាជា ធម្មោ ឧ-ចាជា ច នោឧចាជា ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ នោឧចាជា អធិបតិ សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧចាជា ច នោឧចាជា ច ចិត្ត-សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣២] នោឧចាជា ធម្មោ នោឧចាជា ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោឧចាជា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោឧចាជា ខន្ធានំ អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ផល-សមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ ។ . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ ។ . . . និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចយវារេ និស្សយសទិសំ ។

ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នោឧបាទាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង៌ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាផង៌ ដោយអធិបតិ-ប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយអធិបតិ-ប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ នោឧបាទាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង៌ នៃនោឧបាទាធម៌ផង៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ នោឧបាទាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៌ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា និង៌ជានោឧបាទាផង៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣២] នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោ-ឧបាទាខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និង៌ផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹង៌ បដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹង៌ បដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹង៌ និស្សយប្បច្ច័យ ក្នុង៌បច្ចយវារៈដែរ ។

[៣៣] ឧទាធា ធម្មោ នោឧទាធា ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ចក្ខុសម្បទំ . . . កាយសម្បទំ វណ្ណសម្បទំ គន្ធសម្បទំ រសសម្បទំ . . . ភោជនំ ឧបនិស្សាយ ធានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ចក្ខុសម្បទា . . . កាយសម្បទា វណ្ណសម្បទា គន្ធសម្បទា រសសម្បទា . . . ភោជនំ សទ្ធាយ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧទាធា ធម្មោ នោឧទាធា ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ធានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . សទ្ធំ ។ បេ ។ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ធានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣] ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល នូវចក្ខុសម្បទា . . . នូវកាយសម្បទា វណ្ណសម្បទា គន្ធសម្បទា និងរសសម្បទា . . . អាស្រ័យ នូវភោជន ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ ចក្ខុសម្បទា . . . កាយសម្បទា វណ្ណសម្បទា គន្ធសម្បទា រសសម្បទា . . . ភោជន ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិឲ្យកើត ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល . . . នូវសទ្ធា ។ បេ ។ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ និងរដូវ . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៤] ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស បុ-
រេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុ-
បុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ ។ បេ ។ វត្ថុំ
អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន
ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ
សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស រសាយតនំ
ជិវ្ហាវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុ-
វិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ . . . វត្ថុ នោឧបាទា ខន្ធានំ
បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ
នោឧបាទា ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណបុរេជាតំ ផោដ្ឋព្វេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោ-
មនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស
បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទា ច នោឧ-
បាទា ច ធម្មា នោឧបាទា ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។
ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច វត្ថុ ច នោឧបាទា ខន្ធានំ
បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច កា-
យាយតនញ្ច កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

ឧបាទាទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[៣៤] ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល នូវចក្ខុ ។ បេ ។ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ រសាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃជិវ្ហាវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ . . . វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបាទាខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាតនិងវត្ថុបុរេជាត ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបាទាខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី កាយាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៥] នោឧចាជា ធម្មោ នោឧចាជា ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា នោឧចាជា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស នោឧចាជា កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បច្ឆា-ជាតា នោឧចាជា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧ-ចាជា កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បច្ឆាជាតា នោឧចាជា ខន្ធា បុរេជា-តស្ស ឥមស្ស ឧចាជា កាយស្ស ច នោឧចាជា កាយស្ស ច បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៦] នោឧចាជា ធម្មោ នោឧចាជា ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិ-កា ។ សហជាតា នោឧចាជា ចេតនា សម្បយុត្ត-កានំ ខន្ធានំ នោឧចាជា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នានា-ខណិកា នោឧចាជា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ នោ-ឧចាជា ច កដត្តារូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧចាជា ធម្មោ ឧចាជា ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា

[៣៥] នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិតគប្បីសួរមូលផង៍ចុះ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិតគប្បីសួរមូលផង៍ចុះ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយ និង៍នោឧបាទាកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣៦] នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង៍នានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នោឧបាទាចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាផង៍ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុង៍ខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នោឧបាទាចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង៍ នៃពួកកដត្តារូប ជានោឧបាទាផង៍ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង៍នានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ

នោឧបាទា ចេតនា ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នានាខណិកា នោឧបាទា ចេតនា ឧបាទា កដត្តារូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នោឧបាទា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នានាខណិកា នោឧបាទា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច កដត្តារូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧] នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ នោឧបាទា ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ . . . បដិសន្ធិ តីណិ ។

[៣៨] ឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស នោឧបាទា កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នោឧបាទាចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នោឧបាទាចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាឧបាទា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នោឧបាទាចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទាផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នោឧបាទាចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទាផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៧] នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ១ ជានោឧបាទា នៃខន្ធ ៣ . . . ជាបដិសន្ធិ មានវារៈ ៣ ។

[៣៨] នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីសួរនូវមូលផងចុះ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

មូលំ បុច្ឆិតព្វំ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស ច នោឧបាទា កាយស្ស ច អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោឧបាទា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នោឧបាទាមូលកេ តីណិ បដិសន្ធិ ។

[៣៩] ឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបាទា កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ[១] ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយិន្ទ្រិយំ . . . រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ នោឧបាទា កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ បដិសន្ធិ ។

---

១ ម. កាតព្វន្តិ ទិស្សតិ ។

បណ្ឌិត គប្បីសួរមូលផងចុះ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទា-កាយ និងនោឧបាទាកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោឧបាទា-អាហារ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ វារៈ ៣ ក្នុងនោឧបាទាមូលកៈ ជាបដិសន្ធិ ។

[៣៩] ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្ប-ច្ច័យ គឺ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាឧបាទា ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីសួរមូលផងចុះ ចក្ខុន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយិន្ទ្រិយ . . . រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តា-រូប ជានោឧបាទា ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីសួរមូលផងចុះ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទា ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបដិសន្ធិទៀត ។

ឧទានា ច នោឧទានា ច ធម្មា នោឧទានា ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុន្ទ្រិយញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណាញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណសហាគតានំ ខន្ធានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិន្ទ្រិយំ . . . ។

[៤០] នោឧទានា ធម្មោ នោឧទានា ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ . . . មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ បដិសន្ធិ កាតព្វា ។ . . . សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[៤១] ឧទានា ធម្មោ នោឧទានា ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ នោឧទានា ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ . . . វត្ថុ នោឧទានា ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧទានា ធម្មោ នោឧទានា ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នោឧទានា ខន្ធា នោឧទានា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧទានា ខន្ធា នោឧទានា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុន្ទ្រិយក្តី ចក្ខុវិញ្ញាណក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ កាយិន្ទ្រិយ . . . ។

[៤០] នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបដិសន្ធិ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៤១] ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបាទាខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ . . . វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបាទាខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជានោឧបាទា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

បច្ឆាជាតា នោឧចាជា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស នោឧចាជា កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧចាជា ជម្មោ ឧចាជា ជម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នោឧចាជា ខន្ធា ឧចាជា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ បច្ឆាជាតា នោឧចាជា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧចាជា កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧចាជា ជម្មោ ឧចាជា ច នោឧចាជា ច ជម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នោឧចាជា ខន្ធា ឧចាជា ច នោឧចាជា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ បច្ឆាជាតា នោឧចាជា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧចាជា កាយស្ស ច នោឧចាជា កាយស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤២] ឧចាជា ជម្មោ ឧចាជា ជម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ កពឡិង្ការោ អាហារោ

ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ នោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទា ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយ និងនោឧបាទាកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤២] ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ កពឡិង្ការាហារ

ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបាទា កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ នោឧ-បាទា ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ អនិច្ចតោ ។ សង្ខិត្តំ ។ បុរេជាតសទិសំ និន្នា-នាករណំ ។ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស នោឧបាទា កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូប-ជីវិតិន្ទ្រិយំ នោឧបាទា កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស ច នោឧបាទា កាយស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ក-ដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតោ

ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាឧបាទា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ជានោឧបាទា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ ជាមិនទៀង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ដូចគ្នានឹងបុរេជាតប្បច្ច័យដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជានោឧបាទា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយ និងនោឧបាទាកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត

៣០

នោឧបាទា ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ មហាភូតំ តិណ្ណន្នំ មហាភូតានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ទ្វេ មហាភូតា ទ្វិន្នំ មហាភូតានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បុរេជាតំ ផោដ្ឋព្វេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស នោឧបាទា កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នោឧបាទា ខន្ធា ឧបាទា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតោ

គឺ ខន្ធ ១ ជានោឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជានោឧបាទាផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ មហាភូត ១ ជាបច្ច័យ នៃមហាភូត ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ មហាភូត ២ ជាបច្ច័យ នៃមហាភូត ២ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បុរេជាត គឺ នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាទា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត

៣១

ឧបាទាទុកេ បញ្ហាវារោ

នោឧបាទា ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ឧ-
បាទា ច នោឧបាទា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខ-
ណេ . . . ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ធា បុរេ-
ជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស ច នោឧ-
បាទា កាយស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧបាទា ធម្មស្ស
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិ-
យំ ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ធា ច កពឡិ-
ង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា
ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧបាទា កដត្តារូបានំ
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទា ច នោឧបា-
ទា ច ធម្មា នោឧបាទា ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អា-
ហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ ចក្ខុវិញ្ញាណសហ-
គតោ ឯកោ ខន្ធោ ច ចក្ខាយតនញ្ច តិណ្ណន្នំ
ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . .

គឺ ខន្ធ ១ ជានោឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-រូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទាផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយ និងនោឧបាទាកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទា-កាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាឧបាទា ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណក្តី ចក្ខាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . .

នោឧបាទា ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទា ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច វត្ថុ ច នោឧបាទា ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច កាយាយតនញ្ច កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស នោឧបាទា កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច នោឧបាទា កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មា ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស ឧបាទា កាយស្ស ច នោឧបាទា កាយស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នោឧបាទា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧបាទា ច នោឧបាទា ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ខន្ធ ១ ជានោឧបាទាក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ ជានោឧបាទាក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបាទាខន្ធ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី កាយាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធក្តី កពឡិង្កា-រាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆា-ជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តា-រូប ជានោឧបាទា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទា-ធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាកាយ និងនោឧបាទាកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោឧបាទាខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាឧបាទា និងជានោឧបាទា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

៣៣

ឧបាទាទុកេ បញ្ហាវារោ

[៤៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ អាហារេ ឆ ឥន្ទ្រិយេ សត្ត ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[៤៤] ឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទា ធម្មោ ឧបាទា ច នោឧបាទា ច ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា ធម្មោ នោឧបាទា ធម្មស្ស

[៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤៤] ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយអាហា-រប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្ម-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧទាជា ធម្មោ ឧទាជា ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោ-ឧទាជា ធម្មោ ឧទាជា ច នោឧទាជា ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧទាជា ច នោឧទាជា ច ធម្មា ឧទាជា ធម្មស្ស បច្ឆាជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧទាជា ច នោឧទាជា ច ធម្មា នោឧទាជា ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧទាជា ច នោឧទា-ជា ច ធម្មា ឧទាជា ច នោឧទាជា ច ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាចាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទាធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាធម៌ក្តី នោឧបាទាធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

៣៥

ឧបាទាទុកេ បញ្ហាវារោ

[៤៥] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នសម្បយុត្តេ នវ នវិប្បយុត្តេ ឆ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

[៤៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ សព្វត្ថ តីណិ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៤៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អធិ-បតិយា ចត្តារិ ។ សង្ខិត្តំ ។ អនុលោមមាតិកា វិត្ថារេតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

ឧបាទាទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៤៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោ-អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អនុលោម-មាតិកា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ ឧបាទាទុកៈ ។

ឧបាទិន្នទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៤៨] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហា-ភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .

ឧបាទិន្នទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤៨] *ឧបាទិន្នធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ[១]) អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អនុបាទិន្នធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មានតណ្ហាជាដើម មិនបានកាន់យកហើយ[២]) អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . .*

១ វិបាកក្នុងភូមិ ៣ និងកដត្តារូប ។ ២ កុសល អកុសល កិរិយាព្យាក្រឹត ក្នុងភូមិ ៣ មគ្គ ៤ ផល ៤ ព្រះនិព្វាន ១ ។

ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៤៩] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ។ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៥០] អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៥១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ បញ្ច

អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ផង នូវអនុបាទិន្នធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យគឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។

[៤៩] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . ។

[៥០] អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៥១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥

ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ បញ្ច អាហារេ បញ្ច ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច ឈានេ បញ្ច មគ្គេ បញ្ច សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្ប-យុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

[៥២] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្ប-ដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច . . . មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ អសញ្ញ-សត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច . . . មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកេ ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋា-នំ រូបំ ។ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩២] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ . . . កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាឧបាទិន្ន ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

៣៩

ឧបាទិន្នទុកេ បដិច្ចវារោ

អហេតុកំ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ពា-ហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ វិចិ-កិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិ-កិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ ឧបា-ទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកេ ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៣] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបា-ទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នូវខន្ធ ២...។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នូវខន្ធ ២...មហាភូត ១...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ពាហិរៈ...អាហារសមុដ្ឋាន...មហាភូត ១ មានរដូវជាសមុដ្ឋាន ...ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត មោហៈ ដែលប្រកបដោយ វិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយ វិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ផង នូវអនុបាទិន្នធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាឧបាទិន្នផង នូវពួកមហាភូតផង ។

[៥៣] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មហាភូត ១...កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ...កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត។

ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា អនុបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឯកំ មហាភូតំ . . . ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ ។ ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៤៨] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។ . . . នអនន្តរប្បច្ចយា នសមនន្តរប្បច្ចយា នអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា នឧបនិស្សយប្បច្ចយា ។

[៤៩] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។

អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នក្ខន្ធ មហាភូត ១ . . . ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ១ មានរដូវជាសមុដ្ឋាន . . . ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ផង នូវអនុបាទិន្នធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។

[៥៤] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ . . . ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ ព្រោះនសមនន្តរប្បច្ច័យ ព្រោះនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ព្រោះនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៥] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន ក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូប ក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។

ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆបុរេជាតប្បច្ចយា ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អនុបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឯកំ មហាភូតំ យាវ អសញ្ញសត្តា ឧតុសមុដ្ឋានំ ។ ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆបុរេជាតប្បច្ចយា ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ . . . ឆបច្ឆាជាតប្បច្ចយា ឆអាសេវនប្បច្ចយា ។

[៤៦] អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆកម្មប្បច្ចយា អនុបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច អនុបាទិន្នា ចេតនា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ បេ ។ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ ។

[៤៧] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆវិបាកប្បច្ចយា អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេ-ជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះន-បុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន ក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ មហាភូត ១ មានរដូវជាសមុដ្ឋាន រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ អនុ-បាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ផង នូវអនុបាទិន្នធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។ . . . ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៦] អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ អនុបាទិន្នចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកអនុបា-ទិន្នក្ខន្ធ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ បេ ។ ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។

[៥៧] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញ-សត្វ . . . កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។

អនុចាជិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុចាជិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិចាកប្បច្ចយា អនុចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ យាវ ឧតុសមុដ្ឋានំ ។

[៥៨] ឧចាជិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចាជិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអាហារប្បច្ចយា អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ អនុចាជិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុចាជិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអាហារប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ បេ ។

[៥៩] ឧចាជិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចាជិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ។ អនុចាជិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុចាជិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ បេ ។

[៦០] ឧចាជិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចាជិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានប្បច្ចយា បញ្ចវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អសញ្ញសត្តានំ ។ បេ ។ អនុចាជិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុចាជិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នឈានប្បច្ចយា ពាហិរំ . . .

អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នូវខន្ធ ២ . . . មហាភូត ១ មានរដូវជាសមុដ្ឋាន រហូតតទៅ ។

[៥៨] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ បេ ។

[៥៩] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ បេ ។

[៦០] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយបញ្ចវិញ្ញាណ នូវខន្ធ ២ . . . របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បេ ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរៈ . . .

អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ បេ ។

[៦១] ឧចាទិន្នំ ជម្មំ បដិច្ច ឧចាទិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នមគ្គប្បច្ចយា នហេតុសជិសំ មោហោ នត្ថិ ។ . . . នសម្បយុត្តប្បច្ចយា ។

[៦២] ឧចាទិន្នំ ជម្មំ បដិច្ច អនុចាទិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ ឧចាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច . . . ។ អនុចាទិន្នំ ជម្មំ បដិច្ច អនុចាទិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ អនុចាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ បេ ។ . . . នោនត្ថិប្បច្ចយា នោវិគតប្បច្ចយា ។

[៦៣] នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ ចត្តារិ នអជិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ ចត្តារិ នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ ឯកំ នវិចាកេ ទ្វេ នអាហារេ ទ្វេ នឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ នឈានេ ទ្វេ នមគ្គេ បញ្ច

អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ បេ ។

[៦១] ឧបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នានឹងនហេតុប្បច្ច័យដែរ មោហៈ មិនមានទេ ។ . . . ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៦២] អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្នក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញ-សត្វ . . . ។ អនុបាទិន្នធម៌ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្នក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ បេ ។ . . . ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ ព្រោះនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[៦៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥

នសម្បយុត្តេ ចត្តារិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[៦៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ . . . នអធិបតិយា បញ្ច នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ ចត្តារិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិ-យា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[៦៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញ-មញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេ-ជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ បញ្ច មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ទ្វេ ។ បេ ។ អវិ-គតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងន-សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈ ដូចជាបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារោ

[៦៦] ឧចាជិន្នំ ជម្មំ បច្ចយា ឧចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា កជត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បជិសន្ធិក្ខណេ ឧចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា កជត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បច្ចយា កជត្តារូបំ ឧចាជារូបំ វត្ថុំ បច្ចយា ឧចាជិន្នា ខន្ធា ។ ឧចាជិន្នំ ជម្មំ បច្ចយា អនុចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧចាជិន្នេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា អនុចាជិន្នា ខន្ធា ។ ឧចាជិន្នំ ជម្មំ បច្ចយា ឧចាជិន្នោ ច អនុចាជិន្នោ ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឧចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧចាជារូបំ ។ អនុចាជិន្នំ ជម្មំ បច្ចយា អនុចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧចាជារូបំ ។

បច្ចយវារៈ

[៦៦] *ឧបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មហាភូត ១ . . . កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។*

ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៦៧] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទិន្នា ខន្ធា ។ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា អនុបាទិន្នា ខន្ធា ។ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ផង នឹងអនុបាទិន្នធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្នផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។

[៦៧] ឧបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ផង នឹងអនុបាទិន្នធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្នផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។

ឧបាទិន្នទុកេ បច្ចយវារោ

[៦៨] ឧចាជិន្នំ ជម្មំ បច្ចយា អនុចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អជិបតិប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា អនុចាជិន្នា ខន្ធា ។ អនុចាជិន្នំ ជម្មំ បច្ចយា អនុចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អជិបតិប្បច្ចយា អនុចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្ត-សមុដ្ឋានំ រូបំ ឧចាទារូបំ ។ ឧចាជិន្នញ្ច អនុចា-ជិន្នញ្ច ជម្មំ បច្ចយា អនុចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អជិបតិប្បច្ចយា អនុចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្-យា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។

[៦៩] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ចត្តារិ អជិ-បតិយា តីណិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ចត្តារិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ បញ្ច វិចាកេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[៧០] ឧចាជិន្នំ ជម្មំ បច្ចយា ឧចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧចា-ជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បជិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . .

ឧបាទិន្នទុក: បច្ចយវារៈ

[៦៨] អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ផង នឹងអនុបាទិន្នធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្នផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៧០] ឧបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ឯពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មហាភូត ១ . . .

៤៨

មហាភូតេ បច្ចយា កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា ឧបាទិន្នា ខន្ធា ។ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកេ ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អនុបាទិន្នា ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ . . . ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាឧបាទិន្ន ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាអនុបាទិន្ន ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . ។ អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . មហាភូត ១ . . . ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

ឧបាទិន្នទុកេ បច្ចយវារោ

ឧបាទិន្នញ្ច អនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកោ ឧបា-ទិន្នេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អហេតុកំ អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆា-សហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៧១] នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ ចត្តារិ នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ ចត្តារិ នសមនន្តរេ ចត្តារិ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ចត្តារិ នអាហារេ ទ្វេ នឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ នឈា-នេ ទ្វេ នមគ្គេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ ចត្តារិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[៧២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ . . . នអធិបតិយា បញ្ច ។ បេ ។ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច

អនុបាទិន្នធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទិន្នធម៌ផង នឹងអនុបាទិន្នធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ជាឧបាទិន្នផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្នផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២... មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[៧១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៧២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បេ ។ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥

នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នសម្បយុត្តេ ចត្តារិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[៧៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . អនន្តរេ ចត្តារិ មគ្គេ តីណិ អវិគតេ បញ្ច ។

និស្សយវារោ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[៧៤] ឧចាជិន្នំ ជម្មំ សំសដ្ឋោ ឧចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ អនុចាជិន្នំ ជម្មំ សំសដ្ឋោ អនុចាជិន្នោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុចាជិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៧៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ

ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៧៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

និស្សយវារៈ ដូចគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[៧៤] ឧបាទិន្នធម៌ ប្រឡំ នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ប្រឡំ នឹងអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . ។

[៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២

បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ទ្វេ វិបា-
កេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៧៦] ឧបាទិន្នំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទិន្នោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧបា-
ទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . .
អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ អនុបាទិន្នំ
ធម្មំ សំសដ្ឋោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេ-
តុប្បច្ចយា អហេតុកំ អនុបាទិន្នំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា
តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . វិចិកិច្ឆាសហគតេ
ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ
ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[៧៧] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុ-
រេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ ន-
កម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ ន-
មគ្គេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ
កាតព្វា ។

ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៧៦] ឧបាទិន្នធម៌ ប្រឡំ នឹងឧបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាឧបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ ។ បេ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ប្រឡំ នឹងអនុបាទិន្នធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាអនុបាទិន្ន នឹងខន្ធ ២ . . .មោហៈ ដែលប្រឡំ ដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៧៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាង ក្រៅនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[៧៨] ឧចាជិន្នោ ធម្មោ ឧចាជិន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាជិន្នា ហេតូ សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិ-សន្ធិក្ខណេ ឧចាជិន្នា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធា-នំ កដត្តា ច រូចានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាជិន្នោ ធម្មោ អនុចាជិន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាជិន្នា ហេតូ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូចានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាជិន្នោ ធម្មោ ឧចាជិន្នស្ស ច អនុចាជិន្នស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាជិន្នា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូចានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុចាជិន្នោ ធម្មោ អនុចាជិន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុចាជិន្នា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូចានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៩] ឧចាជិន្នោ ធម្មោ ឧចាជិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . កាយំ

បញ្ហាវារៈ

[៧៨] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទិន្នហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកឧបាទិន្នហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧបា-ទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបា-ទិន្នហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទិន្នហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអនុបាទិន្នហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវកាយ

៤៣

ឧបាទិន្នទុកេ បញ្ហាវារោ

ឧបាទិន្នេ រូបេ គន្ធេ រសេ ផោដ្ឋព្វេ វត្ថុំ . . . ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ តទា-រម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ឧបាទិន្នំ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញា-ណស្ស ឧបាទិន្នំ គន្ធាយតនំ ឃានវិញ្ញាណស្ស ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុ-បាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . កាយំ ឧបាទិន្នេ រូបេ គន្ធេ រសេ ផោ-ដ្ឋព្វេ វត្ថុំ . . .ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា ឧបាទិន្នំ រូបំ បស្សតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន ឧបាទិន្នចិត្តស-មង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ ឧបាទិន្នា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញា-ណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្ស-តិញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ

ពួករូប ជាឧបាទិន្នៈ ពួកគន្ធៈ ពួករសៈ ពួកផោដ្ឋព្វៈ និងវត្ថុ . . . នូវឧបាទិន្នក្ខន្ធ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលាកុសល រលត់ហើយ វិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះមានកុសលាកុសលនោះ ជាអារម្មណ៍ រូបាយតនៈ ជាឧបាទិន្ន (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ គន្ធាយតនៈ ជាឧបាទិន្ន (ជាបច្ច័យ) នៃឃានវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវកាយ ពួករូប ជាឧបាទិន្ន ពួកគន្ធៈ ពួករសៈ ពួកផោដ្ឋព្វៈ និងវត្ថុ . . . នូវពួកខន្ធ ជាឧបាទិន្ន ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញនូវរូប ជាឧបាទិន្ន ដោយទិព្វចក្ខុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយឧបាទិន្នចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ត្រេកអរ រីករាយ

តំ អារព្ភ រាគោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ . . . អនុចាទិន្នេ រូបេ . . . សទ្ទេ . . . ផោដ្ឋព្វេ . . . អនុចាទិន្នេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា អនុចាទិន្នំ រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន អនុចាទិន្នចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស អនុចាទិន្នា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុចាទិន្នោ ធម្មោ ឧចាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុចាទិន្នេ រូបេ . . .

ពាគៈ ប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង នូវពួកកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ នូវផល . . . នូវនិព្វាន . . . និព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . នូវពួករូប ជាអនុបាទិន្ន . . . នូវពួកសំឡេង . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ . . . នូវពួកខន្ធ ជាអនុបាទិន្ន ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ឃើញ នូវរូប ជាអនុបាទិន្ន ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយអនុបាទិន្នចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) . . . នូវពួករូប ជាអនុបាទិន្ន . . .

សន្ធេ . . . ផោដ្ឋព្វេ . . . អនុបាទិន្នេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស អនុបាទិន្នំ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សទ្ទាយតនំ . . . ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨០] ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ចក្ខុំ . . . កាយំ ឧបាទិន្នេ រូបេ គន្ធេ រសេ ផោដ្ឋព្វេ វត្ថុំ . . . ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា

នូវពួកសំឡេង . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ . . . នូវពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ថាមិន ទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលាកុសល រលត់ហើយ វិបាក កើតឡើង ព្រោះមានកុសលាកុសលនោះជាអារម្មណ៍ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ ជា អនុបាទិន្ន (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ សទ្ទាយតនៈ . . . ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨០] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវកាយ នូវពួករូប ជាឧបាទិន្ន ពួកគន្ធៈ ពួករសៈ ពួកផោដ្ឋព្វៈ និងវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ធ្វើ នូវកុសល នោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ បេ ។ ទិដ្ឋិ . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ

មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នេ រូបេ . . . សទ្ទេ . . . ផោដ្ឋព្វេ . . . អនុបាទិន្នេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ អនុបាទិន្នា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨១] ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ឧបាទិន្នា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧបាទិន្នានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ចវិញ្ញាណំ វិបាកមនោធាតុយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកមនោធាតុ វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភវង្គំ អាវជ្ជនាយ វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ កិរិយមនោវិញ្ញាណធាតុយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អនុបាទិន្នា ខន្ធា

ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា នូវផល . . . នូវនិព្វាន . . . និព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទាន: មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវពួកអនុបាទិន្នរូប . . . នូវពួកសំឡេង . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វ: . . . ពាគ: ធ្វើ នូវពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៨១] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បញ្ចវិញ្ញាណ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកមនោធាតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ វិបាកមនោធាតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ភវង្គ (ជាបច្ច័យ) នៃអាវជ្ជន: វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ ជាបច្ច័យ នៃកិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ

បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អនុចាជិន្នានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុចាជិន្នា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ តោត្រកុស្ស ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុចាជិន្នោ ធម្មោ ឧចាជិន្នស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា បញ្ចន្នំ វិញ្ញាណានំ អនុចាជិន្នា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច បដិច្ចសជិសា ។ . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ បដិច្ចសជិសា ។ . . . និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចយវារេ និស្សយសជិសា បញ្ច ។

[៨២] ឧចាជិន្នោ ធម្មោ ឧចាជិន្នស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ កាយិកំ សុខំ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ឧចាជិន្នំ ឧតុ . . . ភោជនំ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស

នៃពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ អាវជ្ជនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃបញ្ចវិញ្ញាណ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៥ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ២ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៥ ដូចគ្នានឹងនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ចយវារៈដែរ ។

[៨២] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ កាយិកសុខ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កាយិកទុក្ខ . . . រដូវ ជាឧបាទិន្ន . . . ភោជន ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិកំ សុខំ . . . កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ឧតុ . . . ភោជនំ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ កាយិកំ សុខំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ឧបាទិន្នំ ឧតុំ . . . ភោជនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កាយិកំ សុខំ . . . កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ឧតុ . . . ភោជនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្ថនាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ បត្ថនំ . . .

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កាយិកសុខ . . . កាយិកទុក្ខ . . . រដូវ . . . ភោជន ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយ-ប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយឧបនិស្ស-យប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូប-និស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវកាយិក-សុខ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ នូវកាយិកទុក្ខ . . . នូវរដូវ ជាឧបាទិន្ន . . . អាស្រ័យ នូវភោជន ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ កាយិកសុខ . . . កាយិកទុក្ខ . . . រដូវ . . . ភោជន ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ សីល ។ បេ ។ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា . . .

ឧតុំ . . . ភោជនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ បត្ថនា . . . ឧតុ . . . ភោជនំ . . . សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្ថនាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុចាទិន្នោ ធម្មោ ឧចាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូប-និស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូប-និស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ អត្តានំ អាតាបេតិ បរិតាបេតិ បរិយិដ្ឋំ . . . សីលំ ។ បេ ។ បត្ថនំ . . . ឧតុំ . . . ភោជនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ អត្តានំ អាតាបេតិ បរិតាបេតិ បរិយិដ្ឋិ . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលា-កុសលំ កម្មំ វិចាកស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៣] ឧចាទិន្នោ ធម្មោ ឧចាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ-បុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . កាយំ ឧចាទិន្នេ រូបេ គន្ធេ ផោដ្ឋ-ព្វេ . . . វត្ថុំ អនិច្ចយោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ . . .

នូវផ្លូវ . . . នូវភោជន . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេចក្ដីប្រាថ្នា . . . ផ្លូវ . . . ភោជន . . . សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃសេចក្ដីប្រាថ្នា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយញ៉ាំងខ្លួន ឲ្យក្ដៅ ឲ្យក្ដៅសព្វ ការស្វែងរក . . . សីល ។ បេ ។ នូវសេចក្ដីប្រាថ្នា . . . នូវផ្លូវ . . . នូវភោជន . . . បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយញ៉ាំងខ្លួន ឲ្យក្ដៅ ឲ្យក្ដៅសព្វ ការស្វែងរក . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កុសលាកុសលកម្ម ជាបច្ច័យ នៃវិបាក ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៨៣] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវកាយ នូវពួករូប ជាឧបាទិន្ន ពួកគន្ធៈ ពួកផោដ្ឋព្វៈ . . .។ បេ ។ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ។ បេ។ ទោមនស្ស . . .

កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ឧបាទិន្នំ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស គន្ធាយតនំ . . . ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ ឧបាទិន្នានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . កាយំ ឧបាទិន្នេ រូបេ គន្ធេ រសេ ផោដ្ឋព្វេ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា ឧបាទិន្នំ រូបំ បស្សតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អនុបាទិន្នានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ អនុបាទិន្នេ រូបេ . . . សទ្ទេ . . . គន្ធេ . . . ផោដ្ឋព្វេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា អនុបាទិន្នំ រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ អនុបាទិន្នេ រូបេ . . . គន្ធេ . . . ផោដ្ឋព្វេ

កាលកុសលាកុសល រលត់ហើយ វិបាក កើតឡើង ព្រោះមានកុសលាកុសលនោះជាអារម្មណ៍ រូបាយតនៈ ជាឧបាទិន្ន (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ គន្ធាយតនៈ . . . ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវកាយ នូវពួករូប ជាឧបាទិន្ន ពួកគន្ធៈ ពួករសៈ ពួកផោដ្ឋព្វៈ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ជាឧបាទិន្ន ដោយទិព្វចក្ខុ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវពួករូប ជាអនុបាទិន្ន . . . នូវពួកសំឡេង . . . . នូវពួកក្លិន . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ឃើញ នូវរូប ជាអនុបាទិន្ន ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវពួករូប ជាអនុបាទិន្ន . . . នូវពួកគន្ធៈ . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ

អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុស-
លាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្ប-
ជ្ជតិ អនុបាទិន្នំ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សទ្ទា-
យតនំ . . . ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ឧបាទិន្នុបាទានំ ខន្ធានំ
បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុ-
បាទិន្នោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជាត-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។
អនុបាទិន្នំ រូបាយតនញ្ច វត្ថុ ច ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច
វត្ថុ ច ឧបាទិន្នុបាទានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ អនុបាទិន្នំ រូបាយតនញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុ-
វិញ្ញាណស្ស សទ្ទាយតនញ្ច . . . ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច
កាយាយតនញ្ច កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច
ធម្មា អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អនុបាទិន្នំ
រូបាយតនញ្ច វត្ថុ ច ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច វត្ថុ ច
អនុបាទិន្នានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលាកុសល រលត់ហើយ វិបាក កើតឡើង ព្រោះកុសលាកុសលនោះជាអារម្មណ៍ រូបាយតនៈ ជាអនុបាទិន្ន (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ សទ្ទាយតនៈ . . . ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ រូបាយតនៈ ជាអនុបាទិន្នក្តី វត្ថុក្តី ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ រូបាយតនៈ ជាអនុបាទិន្នក្តី ចក្ខាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ សទ្ទាយតនៈក្តី . . . ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី កាយាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ រូបាយតនៈ ជាអនុបាទិន្នក្តី វត្ថុក្តី ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៨៤] ឧចាឆិន្នោ ធម្មោ ឧចាឆិន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា ឧចាឆិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧចាឆិន្នស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាឆិន្នោ ធម្មោ អនុចាឆិន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា ឧចាឆិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនុចាឆិន្នស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ ឧចាឆិន្នោ ធម្មោ ឧចាឆិន្នស្ស ច អនុចា-ឆិន្នស្ស ច ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ អនុចាឆិន្នោ ធម្មោ អនុចាឆិន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ អនុចាឆិន្នោ ធម្មោ ឧចាឆិន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ អនុចាឆិន្នោ ធម្មោ ឧចាឆិន្នស្ស ច អនុចាឆិន្នស្ស ច ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៨៥] អនុចាឆិន្នោ ធម្មោ អនុចាឆិន្នស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៦] ឧចាឆិន្នោ ធម្មោ ឧចាឆិន្នស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាឆិន្នា ចេតនា សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៨៤] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[៨៥] អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៨៦] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ឧបាទិន្នចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ

បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិន្នា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទិន្នា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទិន្នា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នានាខណិកា អនុបាទិន្នា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៧] ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទិន្នោ ឯកោ ខន្ធោ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទិន្នមូលកេ តីណិ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ឧបាទិន្នចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ឧបាទិន្នចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ឧបាទិន្នចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋា-នរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្ន-ធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ អនុបាទិន្នចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់នានាខណិកៈ គឺ អនុបាទិន្នចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៨៧] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយវិបាកប្ប-ច្ច័យ គឺ ឧបាទិន្នក្ខន្ធ ១ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងឧបាទិន្នមូលកៈ មានវារៈ ៣ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌

វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ អព្យាកតោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។

[៨៨] ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទិន្នា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ឧបាទិន្នោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទិន្នា អាហារា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ឧបាទិន្នោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទិន្នា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នា អាហារា

ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ អនុបាទិន្នក្ខន្ធ ១ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។

[៨៨] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ជាឧបាទិន្ន ជាបច្ច័យ គឺ ជាបដិសន្ធិ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអាហារប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាឧបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌នេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ជាឧបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប កពឡិង្ការាហារ ជាឧបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ជាឧបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលជាឧបាទិន្ន និងជាអនុបាទិន្ន ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ជាអនុបាទិន្ន

សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបា-ទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧបា-ទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបា-ទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា អនុ-បាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបា-ទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា

ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ កពឡិង្ការាហារ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ កពឡិង្ការាហារ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាឧបាទិន្ន និងជាអនុបាទិន្ន ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ កពឡិង្ការាហារ ជាឧបាទិន្នក្តី ជាអនុបាទិន្នក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាឧបាទិន្ន ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ កពឡិង្ការាហារ ជាឧបាទិន្នក្តី ជាអនុបាទិន្នក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី

ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អាហារ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុ-បាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៩] ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិ-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទិន្នា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្ត-កានំ ខន្ធានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-ក្ខណេ ឧបាទិន្នា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយិន្ទ្រិយំ . . . រូបជី-វិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ។ បេ ។ ឧបាទិន្នមូលកេ តីណិ បឋមស្សេវ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ឥតរេសុ នត្ថិ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩០] ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ឈា-នប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ . . . មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ កពឡិង្ការាហារ ជាឧបាទិន្នក្តី ជាអនុបាទិន្នក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាឧបាទិន្ន និងជាអនុបាទិន្ន ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[៨៩] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយឥន្រ្ទិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្រ្ទិយ ជាឧបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយឥន្រ្ទិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកឥន្រ្ទិយ ជាឧបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយឥន្រ្ទិយប្បច្ច័យ ចក្ខុន្រ្ទិយ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយិន្រ្ទិយ . . . រូបជីវិតិន្រ្ទិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយឥន្រ្ទិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ។ បេ ។ ក្នុងឧបាទិន្នមូលកៈ មានវារៈ ៣ រូបជីវិតិន្រ្ទិយ នៃវារៈ ទី ១ មិនមានក្នុងពួកវារៈដទៃទេ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយឥន្រ្ទិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្រ្ទិយ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឥន្រ្ទិយប្បច្ច័យ ។

[៩០] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៩១] ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទិន្នា ខន្ធា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយ-វិញ្ញាណស្ស វត្ថុ ឧបាទិន្នានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧបាទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស វិប្ប-យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបា-ទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ស-ហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ឧបា-ទិន្នា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្ថុ អនុបាទិន្នានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧបាទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស

[៩១] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង

ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា ឧបាទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អនុបាទិន្នា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អនុបាទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អនុបាទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្ត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អនុបាទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួក ឧបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាឧបាទិន្ន និងជាអនុបាទិន្ន ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃ អនុបាទិន្នធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆា-ជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋា-នរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ជា បច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បាន ដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាឧបាទិន្ន និងជាអនុបាទិន្ន ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

ឧបាទិន្នទុកេ បញ្ហាវារោ

[៩២] ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ យថា និក្ខិត្តបទានិ វិភជិតព្វានិ បរិបុណ្ណានិ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ។ សង្ខិត្តំ ។ យថា និក្ខិត្តបទានិ វិត្ថារេតព្វានិ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ។ សង្ខិត្តំ ។ យថា និក្ខិត្តបទានិ វិត្ថារេតព្វានិ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ។ សង្ខិត្តំ ។ យថា និក្ខត្តបទានិ វិភជិតព្វានិ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ។ បុរេជាតំ បុរេជាតេ អនុបាទិន្នេ រូបេ . . . សទ្ទេ . . . ផោដ្ឋព្វេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ អនុបាទិន្នំ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស

[៩២] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ដូចយ៉ាងបទ ដែលលោក តម្កល់ទុកហើយ បណ្ឌិត គប្បីចែកឲ្យបរិបូណ៌ចុះ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត និងអាហារ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ដូចយ៉ាងបទ ដែលលោកតម្កល់ទុកហើយ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត និងអាហារ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ដូចយ៉ាងបទ ដែលលោកតម្កល់ទុកហើយ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត និងអាហារ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ដូចយ៉ាងបទ ដែលលោកតម្កល់ទុកហើយ បណ្ឌិត គប្បីចែកចុះ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត បច្ឆាជាត និងអាហារ ។ បុរេជាត គឺ (បុគ្គលឃើញ) នូវពួករូប ជាអនុបាទិន្ន ដែលកើតមុន . . . នូវពួកសំឡេង . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលាកុសល រលត់ហើយ វិបាក កើតឡើង ព្រោះមានកុសលាកុសលនោះជាអារម្មណ៍ រូបាយតនៈ ជាអនុបាទិន្ន (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ

ផោដ្ឋព្វាយតនំ . . . ។ បច្ឆាជាតា អនុបាទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នោ កពឡីង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កាយស្ស អត្ថិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបា-ទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ។ បច្ឆាជាតា អនុបា-ទិន្នា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នោ កពឡីង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ឧបា-ទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច កាយស្ស អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ បុរេជាតំ អនុបាទិន្នំ រូបាយតនញ្ច វត្ថុ ច ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច វត្ថុ ច ឧបាទិន្នានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នំ រូបាយតនញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញា-ណស្ស អនុបាទិន្នំ ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច កាយាយត-នញ្ច កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ផោដ្ឋព្វាយតនៈ...។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អនុ-បាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត និងអាហារ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនុបា-ទិន្នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាឧបាទិន្ន និងជាអនុបាទិន្ន ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាឧបាទិន្ន និងជាអនុបាទិន្ន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ នៃឥន្ទ្រិយ ។ បុរេជាត គឺ រូបាយ-តនៈ ជាអនុបាទិន្នក្តី វត្ថុក្តី ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបាយតនៈ ជាអនុបាទិន្នក្តី ចក្ខាយតនៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាអនុបាទិន្នក្តី កា-យាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

៧១

ឧបាទិន្នទុកេ បញ្ហាវារោ

បច្ឆាជាតា អនុបាទិន្នា ខន្ធា ច អនុបាទិន្នោ កព-
ឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស ឧបាទិន្នស្ស កា-
យស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អនុ-
បាទិន្នា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិ-
ន្នោ ច ធម្មា អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ។
សហជាតា ឧបាទិន្នា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ស-
ហជាតោ អនុបាទិន្នោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច
តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា
. . . ។ បុរេជាតំ អនុបាទិន្នំ រូបាយតនញ្ច វត្ថុ ច
អនុបាទិន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ផោ-
ដ្ឋព្វាយតនញ្ច វត្ថុ ច អនុបាទិន្នានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧបាទិន្នា ខន្ធា
ច អនុបាទិន្នោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស
អនុបាទិន្នស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស
ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ឧបាទិន្នទុកៈ បញ្ហាវារៈ

បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារ ជាអនុបាទិន្នក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនុបា-ទិន្នធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត និងអាហារ ។ សហជាត គឺ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ អនុបាទិន្នក្ខន្ធ ១ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ បុរេជាត គឺ រូបាយតនៈ ជាអនុបាទិន្នក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអនុបាទិន្នក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទិន្នក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារ ជាអនុបាទិន្នក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

អាហារំ ឧចាទិន្នោ ច អនុចាទិន្នោ ច កពឡិង្កា-
រោ អាហារោ ឥមស្ស ឧចាទិន្នស្ស ច អនុចា-
ទិន្នស្ស ច កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
. . . នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៣] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិ-
បតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ ស-
ហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ បញ្ច ឧ-
បនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ឆ បច្ឆាជាតេ ឆ អា-
សេវនេ ឯកំ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ
នវ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ
សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ ឆ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា
ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ នវ ។

[៩៤] ឧចាទិន្នោ ធម្មោ ឧចាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិ-
ស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ

បានដល់អាហារ គឺ កពឡិង្ការាហារ ជាឧបាទិន្នក្តី ជាអនុបា-ទិន្នក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាឧបាទិន្ន និងជាអនុបាទិន្ន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩៤] ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអារម្ម-ណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ

ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្ន-ធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយសហ-ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហា-រប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយអា-រម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ អនុបា-ទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុ-បាទិន្នធម៌ផង ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នោ ច អនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នស្ស ច អនុបាទិន្នស្ស ច ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៥] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នអាហារេ អដ្ឋ នសម្បយុត្តេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

[៩៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ . . . នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ ។ បេ ។ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ ដោយបុរេ-ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិន្នធម៌ក្តី អនុបាទិន្នធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នធម៌ផង នៃអនុបាទិន្នធម៌ផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[៩៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិ-គតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៩៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

ឧបាទានទុកេ បដិច្ចវារោ

[៩៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . អធិបតិយា ទ្វេ ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

ឧបាទិន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៩៨] ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋុបាទានំ បដិច្ច កាមុ-បាទានំ កាមុបាទានំ បដិច្ច ទិដ្ឋុបាទានំ សីលព្វតុ-បាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ កាមុបាទានំ បដិច្ច សីលព្វតុបាទានំ អត្តវាទុបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ កាមុបាទានំ បដិច្ច អត្តវាទុបាទានំ ។ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋា-នញ្ច រូបំ ។ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

[៩៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ ឧបាទិន្នទុកៈ ។

ឧបាទានទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៩៨] ឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទាន អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋុបាទាន ទិដ្ឋុបាទាន អាស្រ័យ នូវកាមុបាទាន កាមុបាទាន អាស្រ័យ នូវសីលព្វតុបាទាន សីលព្វតុបាទាន អាស្រ័យ នូវកាមុបាទាន កាមុបាទាន អាស្រ័យ នូវអត្តវាទុបាទាន អត្តវាទុបាទាន អាស្រ័យ នូវកាមុបាទាន ។ នោឧបាទានធម៌ (ធម៌មិនមែនជាឧបាទាន[១]) អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទាន ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

១ អកុសលដ៏សេសក្រៅពីឧបាទាន កុសលនិងវិបាកក្នុងភូមិ ៤ កិរិយាព្យាក្រឹតក្នុងភូមិ ៣ រូប និព្វាន ។

ទិដ្ឋុបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ កាមុបាទានំ . . . ។ សព្វំ ចក្កំ កាតព្វំ ។ នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោ-ឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្ត-សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទានេ ខន្ធេ បដិច្ច ឧបាទានា ។ នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ត-យោ ខន្ធា ឧបាទានា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ ឧបាទា-នញ្ច នោឧបាទានញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋុបាទានញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច កាមុបាទានំ ។

គឺ កាមុបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋុបាទាន កាមុបាទាន . . . ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើជាចក្កៈទាំងអស់ចុះ ។ នោឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧ-បាទានក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទាន អាស្រ័យ នូវពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកឧបាទានក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តស-មុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ។ ឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបា-ទានធម៌ផង នូវនោឧបាទានធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទាន អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋុបាទានផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។

៧៧

ឧបាទានទុកេ បដិច្ចវារោ

សព្វំ ចក្កំ កាតព្វំ [១] ។ ឧបាទានញ្ច នោឧបាទានញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ឧបាទានញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឧបាទានញ្ច នោឧបាទានញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទានញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច នោឧ-បាទានា ខន្ធា ។ ឧបាទានញ្ច នោឧបាទានញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ទិដ្ឋុបាទានញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា កាមុបាទានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។

[៩៩] ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា នវបិ បញ្ហា កាតព្វា រូបំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ។

[១០០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

---

១ ម. សព្វេ ចក្កា កាតព្វា ។

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើជាចក្កៈទាំងអស់ចុះ ។ នោឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ផង នូវនោឧបាទានធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាន-ក្ខន្ធ ១ ផង នូវឧបាទានផង នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវឧបាទានផង នូវនោឧបាទានផង នូវពួកមហាភូតផង ពួកនោឧបា-ទានក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវឧបាទានផង នូវវត្ថុផង ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ផង នូវនោឧបាទានធម៌ ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី កាមុបាទានក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ផង នូវទិដ្ឋុបា-ទានផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើជាចក្កៈចុះ ។

[៩៩] ឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ ទើបកើត ឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បញ្ហាទាំង ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ឯរូប បណ្ឌិត គប្បីដកចោលចេញ ។

[១០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០១] នោឧចាជានំ ជម្មំ បដិច្ច នោឧចាជានោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោឧចាជានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧចាជារូបំ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . .ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ បេ ។ អសញ្ញសត្តានំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[១០២] ឧចាជានំ ជម្មំ បដិច្ច នោឧចាជានោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ឧចាជានេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នោឧចាជានំ ជម្មំ បដិច្ច នោឧចាជានោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោឧចាជានេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ នោឧចាជានេ ខន្ធេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ ឧចាជានញ្ច នោឧចាជានញ្ច ជម្មំ បដិច្ច នោឧចាជានោ ជម្មោ

[១០១] នោឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងអហេតុកបដិសន្ធិក្ខណៈ មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ បេ ។ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។

[១០២] នោឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទាន ។ នោឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ កដត្តារូប អាស្រ័យ នូវពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ នោឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ផង នូវនោឧបាទានធម៌ផង

ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទានេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទានេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ . . . នអធិបតិប្បច្ចយា នអនន្តរប្បច្ចយា ។ បេ ។ នឧបនិស្សយប្បច្ចយា ។

[១០៣] ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អត្តវាទុបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ កាមុបាទានំ បដិច្ច អត្តវាទុបាទានំ ។ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ ឧបាទានេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ឧបាទានេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នវបិ បញ្ហា អរូបេ ទ្វេ ឧបាទានា ។ សង្ខិត្តំ ។

[១០៤] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ ។ បេ ។ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានក្ខន្ធផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានផង នូវពួកមហាភូតផង ។...ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ព្រោះនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១០៣] ឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប កាមុបាទាន អាស្រ័យ នូវអត្តវាទុបាទាន អត្តវាទុបាទាន អាស្រ័យ នូវកាមុបាទាន ។ នោឧបាទានធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទាន ក្នុងអរូប ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទាន ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បញ្ហាទាំង ៩ ឧបាទានទាំង ២ ក្នុងអរូប ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១០៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បេ ។ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១០៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១០៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ . . . មគ្គេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតភារេបិ បដិច្ចភារសទិសោ វិភជន្តេន

និទ្ទុចាជានំ សហជាតំ កាមុចាជានត្តិ

កាតព្វំ ។

ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១...ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ឯសហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត កាលចែក គប្បីធ្វើថា កាមុបាទាន កើតជាមួយនឹងទិដ្ឋុបាទានចុះ ។

បច្ចយវារោ

[១០៧] ឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋុបាទានំ បច្ចយា កាមុបាទានំ ។ តីណិ បដិច្ចសទិសា ។ នោឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា វត្ថុំ បច្ចយា នោឧបាទានា ខន្ធា ។ នោឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទានេ ខន្ធេ បច្ចយា ឧបាទានា វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទានា ។ នោឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ឧបាទានា ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទានា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទានា សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ ឧបាទានញ្ច នោឧបាទានញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

បច្ចយវារៈ

[១០៧] ឧបាទានធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងទិដ្ឋុបាទាន ។ មាន វារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោឧបាទានធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២...ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកមហាភូត ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ រហូតដល់ពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ឧបាទានធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ពួកឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកឧបាទានក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២...ពួកឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ឧបាទានធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានធម៌ផង នឹងនោឧបាទានធម៌ផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ជិដ្ឋចាធាតញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា កាមុចាធាតំ កាមុចាធាតញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា ជិដ្ឋចាធាតំ ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។ ជិដ្ឋចាធាតញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា កាមុចាធាតំ ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។ ឧចាធាតញ្ច នោឧចាធាតញ្ច ជម្មំ បច្ចយា នោឧចាធាតោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧចាធាតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ឧចាធាតញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។ ឧចាធាតេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧចាធាតញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា នោឧចាធាតា ខន្ធា ។ ឧចាធាតញ្ច នោឧចាធាតញ្ច ជម្មំ បច្ចយា ឧចាធាតោ ច នោឧចាធាតោ ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧចាធាតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ជិដ្ឋចាធាតញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា កាមុចាធាតញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ចក្កំ ។ ជិដ្ឋចាធាតញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា កាមុចាធាតំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ ចក្កំ ។ . . . អារម្មណាប្បច្ចយា អារម្មណេ នោឧចាធាតមូលកេ បញ្ចាយតនញ្ច វត្ថុ ច កាតព្វា ។

[១០៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អជិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ វិចាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងទិដ្ឋុបាទានផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ទិដ្ឋុបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងកាមុបាទានផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើជាចក្កៈចុះ ។ កាមុបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងទិដ្ឋុបាទានផង នឹងវត្ថុផង ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើជាចក្កៈចុះ ។ នោឧបាទានធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានធម៌ផង នឹងនោឧបាទានធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ផង នឹងឧបាទានផង នឹងខន្ធ ២...។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើជាចក្កៈចុះ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកឧបាទានផង នឹងពួកមហាភូតផង ពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងពួកឧបាទានផង នឹងវត្ថុផង ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានធម៌ផង នឹងនោឧបាទានធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី កាមុបាទានក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ផង នឹងទិដ្ឋុបាទានផង ។ ចក្កៈ ។ កាមុបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងទិដ្ឋុបាទានផង នឹងវត្ថុផង ។ ចក្កៈ ។... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ អាយតនៈ ៥ ក្តី វត្ថុក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ និងក្នុងនោឧបាទានមូលកៈចុះ ។

[១០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៩] នោឧបាទានំ ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោឧបាទានា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[១១០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ បដិច្ចសទិសំ ។ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារោ

[១១១] ឧបាទានំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋុបាទានំ សំសដ្ឋំ កាមុបាទានំ កាមុបាទានំ សំសដ្ឋំ ទិដ្ឋុបាទានំ ។ ចក្កំ ។ ឯវំ នវបិ បញ្ហា កាតព្វា ។

[១០៩] នោឧបាទានធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពឹងផ្អែក នឹងនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។

[១១០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ក្នុងនោ-វិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាង ក្រៅនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[១១១] ឧបាទានធម៌ ប្រកប នឹងឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទាន ប្រកប នឹងទិដ្ឋុបាទាន ទិដ្ឋុបាទាន ប្រកប នឹងកាមុបាទាន ។ ចក្កៈ ។ ប្រស្នាទាំង ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

[១១២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១១៣] នោឧបាទានំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[១១៤] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វា ។

[១១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១១៣] នោឧបាទានធម៌ ប្រឡំ នឹងនោឧបាទានធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងនោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ មោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[១១៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាង ក្រៅនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[១១៤] ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ នោឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា

បញ្ហាវារៈ

[១១៥] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោឧបាទានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ។ បេ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោឧបាទានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកនោឧបាទានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី

ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានា ច នោឧបាទានា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧបាទានា ច នោឧបាទានា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧបាទានា ច នោឧបាទានា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៦] ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានេ អារព្ភ ឧបាទានា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តីណិ អារព្ភ កាតព្វា ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . .

ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានហេតុក្តី ពួកនោឧបាទានហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានហេតុក្តី ពួកនោឧបាទានហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានហេតុក្តី ពួកនោឧបាទានហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៦] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទាន ប្រារព្ធ នូវពួកឧបាទាន ទើបកើតឡើង ។ វារៈ ៣ បណ្ឌិត គប្បីប្រារព្ធធ្វើចុះ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យនូវទាន នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ពិចារណា នូវកុសលនោះ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ . . . ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង នូវពួកកុសល ដែលសន្សំល្អហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ពិចារណានូវមគ្គ នូវផល . . .

៨៧

និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា នោឧបាទានេ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោឧបាទានេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេ-តោបរិយញ្ញាណេន នោឧបាទានចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ . . . រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ . . . នោឧបាទានា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញា-ណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្ស-តិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំ-សញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិ-នន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ

ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណា) នូវពួកនោឧបាទាន នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ ...ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ នូវពួកកិលេស ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន... នូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ... នូវពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនោឧបាទានចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ... រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ... ពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល នូវទាន ... នូវសីល ... ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះកុសលនោះ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង

បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោឧបាទានេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោឧបាទានេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ អារព្ភ កាតព្វា ។

[១១៧] ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ឧបាទានេ គរុំ កត្វា ឧបាទានា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តីណិ អារម្មណាធិបតិយេវ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ ។ បេ ។

នូវពួកកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល. . . នូវឧបោសថកម្ម . . . នូវពួកកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ពួកឧបាទានក្ខន្ធក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីប្រារព្ធធ្វើ នូវវារៈ ៣ ចុះ ។

[១១៧] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកឧបាទាន ធ្វើ នូវពួកឧបាទាន ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ មានវារៈ ៣ បានដល់អារម្មណាធិបតិហ្នឹងឯង ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យនូវទាន នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន ធ្វើ នូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ ។ បេ ។

៨៩

អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ . . . ផលំ . . . និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោឧបាទានេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ សហជាតាធិបតិ នោឧបាទានា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោឧបាទានេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ សហជាតាធិបតិ នោឧបាទានា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។

ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ (ធ្វើ) នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវផល . . . ធ្វើ នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . ។ ឯសហ-ជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជានោឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោឧ-បាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះកុសលនោះ រាគៈ ធ្វើ នូវពួកខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . ។ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើប កើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជានោឧ-បាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។

អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោឧបាទានេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ នោឧបាទានា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អារម្មណាធិបតិ តីណិ អារព្ភ កាតព្វា អារម្មណាធិបតិយេវ ។

[១១៨] ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧបាទានានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោឧបាទានានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានានំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយា ។ មូលំ កាតព្វំ បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧបាទានានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ត្រេកអរ រីករាយ ពួកឧបាទានក្តី សម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជានោឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ឯអារម្មណាធិបតិ បណ្ឌិត គប្បីប្រារព្ធធ្វើ នូវវារៈ ៣ ឲ្យនៅជាអារម្មណាធិបតិដដែល ។

[១១៨] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទាន មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទាន មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទាន មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

៩១

នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អនន្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោឧបាទានា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោឧបាទានានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោឧបាទានា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧបាទានានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា ឧបាទានានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោឧបាទានា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧបាទានានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយា អាវជ្ជនា ឧបាទានានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧបាទានានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ

នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ

បុរិមា បុរិមា ឧចាធាជា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោឧចាធាជានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាធាជា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ បុរិមា បុរិមា ឧចាធាជា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧចាធាជានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយា ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ ។ . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ ។ . . . និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចយសទិសំ ។

[១១៩] ឧចាធាជោ ធម្មោ ឧចាធាជស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧចាធាជា ឧចាធាជានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នោឧចាធាជោ ធម្មោ នោឧចាធាជស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ

ពួកឧបាទានក្ខ័ សម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបា-ទានក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកឧបាទានក្តី សម្បយុត្ត-កក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាត-ប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញ-មញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នានឹងបច្ច័យវារៈដែរ ។

[១១៩] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយឧបនិស្សយ-ប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូ-បនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា

៩៣

ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ បញ្ញំ . . . រាគំ ។ បេ ។ បត្ថនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ អទិន្នំ អាទិយតិ មុសា . . . បិសុណំ . . . ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ឧបនិស្សាយ . . . រាគំ . . . បត្ថនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ អទិន្នំ . . . មុសា . . . បិសុណំ . . . ផរុសំ . . . សម្ផំ . . . សន្ធឹ . . . និល្លោបំ . . . ឯកាគារិកំ . . . បរិបន្ថេ . . . បរទារំ . . . គាមឃាតំ . . . និគមឃាតំ . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបាទានានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ម្វលំ កាតព្វំ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ

ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ នូវបញ្ញា . . . នូវរាគៈ ។ បេ ។ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយលួចយក នូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ កុហក . . . នូវពាក្យញុះញង់ . . . ឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ អាស្រ័យ នូវសីល . . . នូវរាគៈ . . . នូវសេចក្តីប្រាថ្នា . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ ទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ នូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ . . . កុហក . . . នូវពាក្យញុះញង់ . . . នូវពាក្យអាក្រក់ . . . នូវពាក្យពោយរាយ . . . នូវទី-ត . . . នូវការធក់យកទ្រព្យគេ . . . នូវការប្លន់យកទ្រព្យក្នុងផ្ទះមួយ . . . ត្រង់ផ្លូវជួបគ្នា . . . នូវប្រពន្ធអ្នកដទៃ . . . នូវការសម្លាប់អ្នកស្រុក . . . នូវការសម្លាប់អ្នកនិគម . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មូលបណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើងមានះ

ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិ-
ស្សាយ អទិន្នំ អាទិយតិ មុសា . . . បិសុណំ . . .
ផរុសំ . . . សម្ផំ . . . សន្ធឹ . . . និល្លោបំ . . . ឯកា-
គារិកំ . . . បរិបន្ថេ . . . បរទារំ . . . គាមឃាតំ . . .
និគមឃាតំ . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបាទា-
នានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា
ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូប-
និស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ តីណិ ។

[១២០] នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស
ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេ-
ជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . .
វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន
ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ
សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយ-
តនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ
ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ . . . វត្ថុ នោឧបា-
ទានានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយលួចយក នូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ កុហក . . . នូវពាក្យញុះញង់ . . . នូវពាក្យអាក្រក់ . . . នូវពាក្យពោយរោយ . . . នូវទី-ត . . . នូវការឆក់យកទ្រព្យគេ . . . នូវការប្លន់យកទ្រព្យក្នុងផ្ទះមួយ . . . ត្រង់ផ្លូវជួបគ្នា . . .នូវប្រពន្ធអ្នកដទៃ . . . នូវការសម្លាប់អ្នកស្រុក . . . នូវការសម្លាប់អ្នកនិគម . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោ-ឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២០] នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុ-វិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុ-បុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ . . . វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ឧបាទានានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ឧបាទានានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១២១] ឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នឹងចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នឹងចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១២១] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[១២២] នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នោឧបាទានា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នោឧបាទានា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោឧបាទានា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោឧបាទានា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបាទានានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១២៣] នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ នោឧបាទានោ ឯកោ ខន្ធោ ។ បេ ។ ឯកំ ។

[១២២] នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហ-ជាត គឺ នោឧបាទានចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នោ-ឧបាទានចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ នោឧបាទានចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧ-បាទាន ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបា-ទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ នោឧបាទា-នចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១២៣] នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ នោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ជាវិបាក ។ បេ ។ វារៈ ១ ។

ឧបាទានទុកេ បញ្ហាវារោ

[១២៤] នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឯកោយេវ កពឡិង្ការោ អាហារោ ។ . . . ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ឯកំយេវ ។ . . . ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១២៥] ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានានិ មគ្គង្គានិ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឥមិនា ការណេន នវ បញ្ហា កាតព្វា ។ . . . សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១២៦] ឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ឧបាទានា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតំ[១] បច្ឆាជាតា ឧបាទានា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។

១ អតិរេកបទេនេវ ភវិតព្វំ ។

[១២៤] នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ កពឡិង្ការាហារ តែ ១ គត់ ។ ...ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ រូបជីវិតិ-ន្ទ្រិយតែ ១ ។...ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[១២៥] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយមគ្គ-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកអង្គមគ្គ ជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧបា-ទាន ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ។ បញ្ហា ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ដោយហេតុនេះចុះ ។...ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១២៦] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្ប-ច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទាន ដែលកើតក្រោយ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោ-ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នោឧចាធានោ ធម្មោ ឧចាធានស្ស ធម្មស្ស វិប្ប-
យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ ឧចាធានានំ
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧចាធានោ ធម្មោ
ឧចាធានស្ស ច នោឧចាធានស្ស ច ធម្មស្ស វិប្ប-
យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ ឧចាធានានំ
សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ ឧចាធានោ ច នោឧចាធានោ ច ធម្មា
នោឧចាធានស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ឧចាធានា ច
សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្ប-
យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧចាធានា
ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស
កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១២៧] ឧចាធានោ ធម្មោ ឧចាធានស្ស
ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋុចាធានំ កា-
មុចាធានស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ។
ឧចាធានោ ធម្មោ នោឧចាធានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហ-
ជាតា ឧចាធានា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស-
មុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន ដោយវិប្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបា-ទានធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋា-នរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្ប-យុត្តប្បច្ច័យ ។

[១២៧] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋុបាទាន ជាបច្ច័យ នៃកាមុបាទាន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បក្កៈ ។ ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

៩៩

បច្ឆាជាតា ឧបាទានា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កា-
យស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ធម្មោ
ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ បដិច្ចសទិសំ ។ នោឧបា-
ទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិ-
យំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេតព្វំ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ
ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ស-
ហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ សហជាតសទិសំ
បុរេជាតំ បុរេជាតសទិសំ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ
ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។
សហជាតសទិសំ សហជាតំ វិភជិតព្វំ បុរេជាតសទិ-
សំ បុរេជាតំ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច
ធម្មា ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ ទិដ្ឋុបាទានញ្ច
សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា កាមុបាទានស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ ចក្កំ ។ សហជាតំ ទិដ្ឋុបាទានញ្ច វត្ថុ
ច កាមុបាទានស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ដែរ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារចុះ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យដែរ ឯបុរេជាត ដូចគ្នានឹងបុរេជាតប្បច្ច័យដែរ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទាធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ សហជាត ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យដែរ បុរេជាត ដូចគ្នានឹងបុរេជាតប្បច្ច័យដែរ បណ្ឌិត គប្បីចែកចុះ ។ ឧបាទានធម៌ក្ដី នោឧបាទានធម៌ក្ដី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ទិដ្ឋុបាទានក្ដី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្ដី ជាបច្ច័យ នៃកាមុបាទាន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ចក្កៈ ។ សហជាត គឺ ទិដ្ឋុបាទានក្ដី វត្ថុក្ដី ជាបច្ច័យ នៃកាមុបាទាន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

ចក្ខុំ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នោឧបាទានោ ឯកោ ខន្ធោ ច ឧបាទានា ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ សហជាតា ឧបាទានា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតា ឧបាទានា ច វត្ថុ ច នោឧបាទានានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ច នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ

ចក្ខុ: ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ នោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ក្តី ពួកឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ សហជាត គឺ ពួកឧបាទានក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ពួកឧបាទានក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនោឧបាទានក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត

នោឧបាទានោ ឯកោ ខន្ធោ ច ទិដ្ឋុបាទានញ្ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ កាមុបាទានស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ ចក្កំ ។ សហជាតំ ទិដ្ឋុបាទានញ្ច វត្ថុ ច កាមុ-បាទានស្ស សម្បយុត្តានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ។

[១២៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១២៩] ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស

គឺ នោឧបាទានក្ខន្ធ ១ ក្តី ទិដ្ឋុបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃកាមុបាទានផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ...។ បក្កៈ ។ សហជាត គឺ ទិដ្ឋុបាទានក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាមុ-បាទានផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បក្កៈ ។

[១២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១២៩] ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអា-រម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ [១] ។ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្ស ច នោឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

១ ម. ឥតោ បរំ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោតិ ទិស្សតិ ។

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោឧបាទានធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ

សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាទានោ ច នោឧចាទានោ ច ធម្មា ឧចាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាទានោ ច នោឧចាទានោ ច ធម្មា នោឧចាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាទានោ ច នោឧចាទានោ ច ធម្មា ឧចាទានស្ស ច នោឧចាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣០] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

[១៣១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ នវ . . . នអធិបតិយា នវ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ នវ សព្វត្ថ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ

ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោឧបាទានធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានធម៌ក្តី នោឧបាទានធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានធម៌ផង នៃនោឧបាទានធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៣០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៣១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ ។

[១៣២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

ឧបាទានទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានីយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៣៣] ឧបាទានីយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានី-យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានីយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . ។

យថា លោកិយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ ។

ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៣២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ ឧបាទានទុកៈ ។

ឧបាទានីយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៣៣] ឧបាទានីយធម៌[១] (ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) អាស្រ័យ នូវឧបាទានីយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានីយក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកខន្ធអាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ។

លោកិយទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ (ឧបាទានីយទុកៈ) យ៉ាងនោះដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យប្លែក ៗ គ្នាទេ ។

---

១ កុសល អកុសល វិបាក កិរិយាព្យាក្រឹតក្នុងភូមិ ៣ និងរូបទាំងអស់ ។

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៣៤] ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច លោភោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា លោភោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

ឧបាទានសម្បយុត្តទុក:

បដិច្ចវារ:

[១៣៤] *ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌*[១] (*ធម៌ ប្រកបដោយឧបា-ទាន*) *អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌*[២] (*ធម៌ដែលប្រាសចាកឧបា-ទាន*) *អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ លោភ:ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភ:តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្ប-យុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទាន-សម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ក្តី លោភ:ក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយលោភ:តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ នូវខន្ធ ២ . . . ។*

---

១ បានដល់លោភមូល ៨ ជាទិដ្ឋិគតសម្បយុត្ត ៤ ជាទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្ត ៤ ។ ២ បានដល់លោភ: ជាទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តទាំង ៤ ទោសមូល ២ មោហមូល ២ កុសលក្នុងភូមិ ៤ វិបាកក្នុងភូមិ ៤ កិរិយាព្យាក្រឹតក្នុងភូមិ ៣ រូប និងនិព្វាន ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ

ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យនូវឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ឯពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច បដិច្ចចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[១៣៨] ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច លោភោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា លោភោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទូំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

[១៣៥] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ លោភៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី លោភៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌

បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្ម-ណប្បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តស-មុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-ទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ ប-ដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្ម-ណប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៣៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ឆ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ឆ បុរេជាតេ ឆ អាសេវនេ ឆ កម្មេ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ សព្វត្ថ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ ឆ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ឆ វិគតេ ឆ អវិគតេ នវ ។

អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្ប-ច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ វត្ថុ អា-ស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ ឧបា-ទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទាន-សម្បយុត្តធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអា-រម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធ ២...។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[១៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង បច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង អត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកេ បដិច្ចវារោ

[១៣៧] ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[១៣៨] ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ . . .

[១៣៧] ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[១៣៨] ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ។ . . .

នអធិបតិប្បច្ចយា នអនន្តរប្បច្ចយា នសមនន្តរប្បច្ច-
យា នឧបនិស្សយប្បច្ចយា ។

[១៣៩] ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
ទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ច-
យា អរូបេ ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុ-
រេជាតប្បច្ចយា អរូបេ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហ-
គតេ ខន្ធេ បដិច្ច លោភោ ឧបាទានសម្បយុត្តេ
ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្ប-
យុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ
ទិដ្ឋិគតសម្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
តយោ ខន្ធា លោភោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទាន-
វិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ ឧបាទានវិប្ប-
យុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
. . . ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ
រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច ចិត្តស-
មុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ យាវ អសញ្ញសត្តា ។

ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ នអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៣៩] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប លោភៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ ក្តី លោភៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ ឧបាទាន-
វិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ ឧបា-
ទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្ប-
ច្ចយា អរូបេ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ
ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . .។
ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ច-
យា ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ
ខន្ធេ ច លោភញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ . . .
នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា នអាសេវនប្បច្ចយា ។

[១៤០] ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
ទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា
ចេតនា ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
ទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា

ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ។ . . . ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ និងនអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[១៤០] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ

ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ ឧបាទា-នសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧ-បាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៤១] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ សត្ត នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ កាតព្វា សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំ ដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៨១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ ទាំងពីរយ៉ាង ក្រៅនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ឯសហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារោ

[១៤២] ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា . . . យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ។

បច្ចយវារៈ

[១៤២] *ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ . . . រហូតដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង ពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។*

១១៤

ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា លោភោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា លោភោ ច

ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងឧ-បាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២... ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងលោភៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋាន-រូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងលោភៈផង លោភៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងវត្ថុផង ។ ឧបាទានសម្ប-យុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានសម្បយុត្ត-ធម៌ផង នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកឧបាទានសម្ប-យុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ក្តី លោភៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងវត្ថុផង

ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ អារម្មណប្បច្ចយម្បិ បញ្ច វិញ្ញាណា កាតព្វា ។

[១៤៣] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា នវ អនន្តរេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[១៤៤] ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបា-ទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អ-ហេតុកំ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុ-វិញ្ញាណំ កាយាយតនំ . . . វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ច-សហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហ-គតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៤៥] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ សត្ត នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ

នឹងខន្ធ ២ . . . ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ វិញ្ញាណទាំង ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

[១៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៤៤] ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពឹងផ្អែក នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ នឹងកាយាយតនៈ . . . ពួក ឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ នឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[១៤៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ២ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារោ

[១៤៦] ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា . . . តីណិ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិច្ចសទិសំ អរូបំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទានសម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិច្ចសទិសំ អរូបំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិច្ចសទិសំ អរូបំ ។

[១៤៧] ហេតុយា ២ អារម្មណេ ២ អធិបតិយា ២ សព្វត្ថ ២ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ ២ ។

ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាង ក្រៅនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[១៨៦] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ប្រឡំ នឹងឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ប្រឡំ នឹងឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១...មានវារៈ ៣ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ប្រឡំ នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អរូប ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ប្រឡំនឹង ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អរូប ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ប្រឡំ នឹងឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អរូប ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៦ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១៤៨] ឧចាធានវិប្បយុត្តំ ជម្មំ សំសដ្ឋោ ឧចាធានវិប្បយុត្តោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[១៤៩] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ឆ នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ ឆ នអាសេវនេ ឆ នកម្មេ ចត្តារិ នវិចាកេ ឆ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឆ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១៥០] ឧចាធានសម្បយុត្តោ ជម្មោ ឧចាធាន-សម្បយុត្តស្ស ជម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាធានសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាធានសម្បយុត្តោ ជម្មោ ឧចាធានវិប្បយុត្តស្ស ជម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឧចាធានសម្បយុត្តា ហេតូ ចិត្ត-សមុដ្ឋានានំ រូចានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធិដ្ឋិ-គតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ហេតូ ធិដ្ឋិគតវិប្ប-យុត្តស្ស លោភស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូចានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ

[១៤៨] ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ប្រឡំ នឹងឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាងក្រៅនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៥០] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលប្រឡំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ

ឧបាទានសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ហេតូ សម្បយុត្ត-កានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបា-នំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានវិប្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបា-នំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។ មូលំ កា-តព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ទិដ្ឋិគត-វិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស-មុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបា-ទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបា-ទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ មោហោ ច លោភោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ពួកឧបាទានសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលច្រឡំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានវិប្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ គឺ ជាបដិសន្ធិ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈក្តី លោភៈក្តី ដែលច្រឡំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

មូលំ កាតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ មោហោ ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ មោហោ ច លោភោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤១] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧបាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ ។ បេ ។ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា

មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ មោហៈក្តី លោភៈក្តី ដែលប្រកបដោយ លោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈក្តី លោភៈក្តី ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥១] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម ។ បេ ។ នូវពួកកុសល ដែលសន្សំល្អហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន

១២០

ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ រាគោ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ឈានេ បរិហីនេ វិប្បដិសារិស្ស ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . . និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា ឧបាទានវិប្បយុត្តេ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច អនិច្ចតោ . . . វិបស្សន្តិ អស្សាទេន្តិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ រាគោ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ . . . សព្វំ បរិបុណ្ណំ ទិព្វេន ចក្ខុនា យាវ កាយវិញ្ញាណំ ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឈានំ . . . ។ បេ ។

ហើយពិចារណា នូវឈាន ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលប្រាស ចាកទិដ្ឋិ ប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស របស់បុគ្គលអ្នកមានសេចក្ដីក្ដៅក្រហាយ ព្រោះតែលះបង់ ឈាន កើតឡើង ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ នូវផល . . . ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្ម-ណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណា) នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្ត-កិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិន ហើយ . . . ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ឃើញ ច្បាស់ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ថាមិនទៀង . . . ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស . . . ដំណើរទាំងអស់ មានបរិបូណ៌ (តាំងអំពីឃើញរូប) ដោយទិព្វចក្ខុ រហូតដល់កាយវិញ្ញាណ ពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការ ពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្ស-តិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្ម-ណប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្ត-ធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យ នូវទាន . . . ។ បេ ។

ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច អារព្ភ ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច អារព្ភ ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួក ឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងលោភៈផង រាគៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបា-ទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាស ចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកឧបាទានវិប្ប-យុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្ប-យុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយ លោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួក ខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ។

[១៩២] ឧចាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧចាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ឧចាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា ឧចាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ឧចាទានសម្បយុត្តា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ឧចាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ ឧចាទានសម្បយុត្តា អធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា អធិបតិ លោភស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ឧចាទានសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ឧចាទានសម្បយុត្តា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[១៥២] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ឧបាទានសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ មូល គឺ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ឧបាទានសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ អធិបតិ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃលោភៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ មូល គឺ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ឧបាទានសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ

និជ្ជិកតវិប្បយុត្តលោភសហាគតា អធិបតិ សម្បយុត្ត-
កានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច
រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្ប-
យុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិ-
បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតា-
ធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ ។ បេ ។
ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ
អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា និជ្ជិកតវិប្ប-
យុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋ-
ហិត្វា ។ បេ ។ ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច
លោភញ្ច គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ
កត្វា និជ្ជិកតវិប្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។
សហជាតាធិបតិ ឧបាទានវិប្បយុត្តា អធិបតិ សម្ប-
យុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិ-
បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ
ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។ ទានំ ។ បេ ។ ឈានា . . .
ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច

អធិបតិ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន . . . នូវសីល ។ បេ ។ ចេញ អំពីឈាន ហើយធ្វើ នូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ បេ ។ ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ បេ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ឧបាទានវិប្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យនូវទាន ។ បេ ។ អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង

លោភញ្ច គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ឧប្បជ្ជតិ ។ មូលំ កាតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៨៣] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា

នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រទូ្បដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូ្បដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូ្បដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រទូ្បដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូ្បដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ។

[១៥៣] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ មុន ៗ

បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧបាទានសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ បុរិមា បុរិមា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តស្ស លោភស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ បុរិមា បុរិមា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តស្ស លោភស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ឧបាទានវិប្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧបាទានវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ បុរិមោ បុរិមោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ

ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃលោភៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃលោភៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ លោភៈ មុន ៗ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃលោភៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ ពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ លោភៈ មុន ៗ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ

បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ជិជ្ឃិតតវិប្បយុត្តលោភសហាគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា ឧចាទា-នសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ បុរិមោ បុរិមោ ជិជ្ឃិតតវិប្បយុត្តោ លោភោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ជិជ្ឃិតតវិប្បយុត្តលោភសហាគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា ជិជ្ឃិតតវិប្បយុត្តលោភសហាគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចា-ទានសម្បយុត្តោ ច ឧចាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧចាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ជិជ្ឃិតតវិប្បយុត្តលោភសហា-គតា ខន្ធា ច លោភោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ជិជ្ឃិ-តតវិប្បយុត្តលោភសហាគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ បុរិមា បុរិមា ជិជ្ឃិតតវិប្បយុត្តលោភសហាគតា ខន្ធា ច លោភោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ជិជ្ឃិតតវិប្បយុត្តស្ស លោ-ភស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ជិជ្ឃិតតវិប្បយុត្ត-លោភសហាគតា ខន្ធា ច លោភោ ច វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ

ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាស ចាកទិដ្ឋិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនា (ការពិចារណា) ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ លោភៈ មុន ៗ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួក ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃ លោភៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនា ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃលោភៈផង ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃ លោភៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួក ខន្ធ ដែលប្រទូំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជា បច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ

បុរិមា បុរិមា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ-សហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៤] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទា-នសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ . . . សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ច-សទិសំ នវ ។ . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ ឆ ។ . . . និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចយវារសទិសំ នវ ។

[១៨៥] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទាន-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្ស-យោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧបាទានសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧបាទានវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧប-និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧបាទា-នសម្បយុត្តា ខន្ធា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាស ចាកទិដ្ឋិផង នៃលោភៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៥៤] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ដូចគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

[១៥៥] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួក ឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃលោភៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

ឧចាធានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧចាធានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូ- បនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ធានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ សីលំ ។ បេ ។ បញ្ញំ . . . ឧចាធានវិប្បយុត្តំ រាគំ មានំ បត្ថនំ . . . សេធាសនំ ឧបនិស្សាយ ធានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេធាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ ឧចាធានវិប្បយុត្តស្ស រាគស្ស មានស្ស បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស ផលសមា- បត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាធាន- វិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧចាធានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សទ្ធំ ឧប- និស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ បញ្ញំ . . . ឧចាធានវិប្បយុត្តំ រាគំ មានំ បត្ថនំ . . . សេធាសនំ ឧបនិស្សាយ អទិន្នំ . . . មុសា . . .បិសុ- ណំ . . . សម្ផំ . . . សន្ធឹ . . . និល្លោបំ . . . ឯកា- គារិកំ . . . បរិបន្ថេ . . . បរធារំ . . . គាមឃាតំ . . . និគមឃាតំ . . . សទ្ធា . . . សេធាសនំ

ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ នូវសីល ។ បេ ។ នូវបញ្ញា . . . នូវឧបាទានវិប្បយុត្តរាគៈ នូវមានះ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យនូវទាន ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃបញ្ញា នៃឧបាទានវិប្បយុត្តរាគៈ មានះ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ នូវបញ្ញា . . . នូវឧបាទានវិប្បយុត្តរាគៈ នូវមានះ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ នូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ . . . កុហក . . . នូវពាក្យញុះញង់ . . . នូវពាក្យឥតប្រយោជន៍ . . . នូវទី-ត . . . នូវការលបឆក់យកទ្រព្យគេ . . . នូវការប្លន់យកទ្រព្យក្នុងផ្ទះមួយ . . . (ចាំស្កាត់) ក្នុងផ្លូវជួបគ្នា . . . នូវប្រពន្ធនៃបុគ្គលដទៃ . . . នូវការសម្លាប់អ្នកស្រុក . . . នូវការសម្លាប់អ្នកនិគម . . . សទ្ធា . . . សេនាសនៈ

១២៩

ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស រាគស្ស មោហស្ស មានស្ស
ទិដ្ឋិយា បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច
ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្ស-
យោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស-
យោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ សីលំ
. . . បញ្ញំ . . . ឧបាទានវិប្បយុត្តំ រាគំ ។ បេ ។
សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ គាមឃាតំ ករោតិ និគម-
ឃាតំ ករោតិ សទ្ធា . . . សេនាសនំ ទិដ្ឋិគតវិប្ប-
យុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧប-
និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ
ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច
ឧបាទានសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ-
សហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តានំ
ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តរាគៈ មោហៈ មានះ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយដំឡើងមានះ នូវសីល . . . នូវបញ្ញា . . . នូវឧបាទានវិប្បយុត្តរាគៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយធ្វើ នូវការសម្លាប់អ្នកស្រុក ធ្វើ នូវការសម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធា . . . សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃលោភៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

មូលំ កាតព្វំ និជ្ជិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច និជ្ជិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៦] ឧចាធានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧចាធានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ធោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ និព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ និព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ធោដ្ឋព្វាយតនំ . . . ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ . . . វត្ថុ ឧចាធានវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាធានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧចាធានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ និជ្ជិ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ឧចាធានសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាធានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧចាធានសម្បយុត្តស្ស ច ឧចាធានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស

មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភៈតែប្រាស ចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃលោភៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៥៦] ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្ត-ធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេ-ជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថា មិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃ ចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ . . . ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ . . . វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃ ពួកឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយបុ-រេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អា-រម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើត ឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន-សម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជា បច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង

បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេ-ជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ និជ្ជិកត-វិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ និជ្ជិកតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤៧] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទាន-វិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អាសេវនប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[១៤៨] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទាន-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា

ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃលោភៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៥៧] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[១៥៨] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ឧបាទានសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត

ឧចាជានសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ និដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតា ចេតនា លោកស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា ឧចាជានសម្បយុត្តា ចេតនា វិចាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាជានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧចាជានសម្បយុត្តស្ស ច ឧចាជានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាជានសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ និដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ លោកស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧចាជានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧចាជានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា ឧចាជានវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា ឧចាជានវិប្បយុត្តា ចេតនា វិចាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

គឺ ឧបាទានសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រទ្បំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ឧបាទានសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាក-ក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្ប-យុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្ត-ធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ឧបាទានសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រទ្បំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្ត-ធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ឧបាទានវិប្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខ-ណិកៈ គឺ ឧបាទានវិប្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៥៩] ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឯកោ ។ បេ ។ ឯកំ ។

[១៦០] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឥមេសុ ចតូសុបិ យថា កម្មប្បច្ចយេ និន្និកតវិប្បយុត្តោ លោភោ ធស្សិតោ ឯវំ ធស្សេតព្វោ ចត្តារិ ចត្តារិ បញ្ហា ។ . . . សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធ ។

[១៦១] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ ឧបាទានសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច

[១៥៩] ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ ឧបាទានវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ជាវិបាក ។ បេ ។ វារៈ ១ ។

[១៦០] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។...ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ។ ឯលោកៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ លោក បានសម្តែងហើយ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ យ៉ាងណា (លោកៈនេះ) បណ្ឌិត គប្បីសម្តែង ក្នុងបច្ច័យទាំង ៤ នេះ យ៉ាងនោះដែរ មានបញ្ហាបួន ៗ ។...ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១៦១] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទានសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង

ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ ឧបាទានវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ឧបាទានវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ។ បេ ។

[១៦២] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសដិសំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសដិសំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។

នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នៃលោភៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ។ បេ ។

[១៦២] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ ឥមេសុ សហជាតំ សហជាតសទិសំ បុរេជាតំ បុរេជាតសទិសំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ សហជាតោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច លោភោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា ឧបាទានសម្បយុត្តា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទាន-សម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្ប-យុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ បណ្តាសហជាត និងបុរេជាតទាំងនេះ សហ-ជាត ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យ ឯបុរេជាត ដូចគ្នានឹងបុរេជាតប្បច្ច័យ ដែរ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេ-ជាត ។ សហជាត គឺ ឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃ ខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានសម្បយុត្ត-ធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកឧបាទានសម្បយុត្តក្ខន្ធក្តី ពួក មហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

សហជាតា និដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតា និដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហ-គតា ខន្ធា ច វត្ថុ ច លោភស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ បច្ឆាជាតា និដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា និដ្ឋិគតវិប្បយុត្ត-លោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ បច្ឆាជាតា និដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ និដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច លោភោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។

សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហ-ជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃលោភៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទាន-វិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្ប-យុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហ-ជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រទាំដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២...។

១៣៧

សហជាតោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ . . . នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦៣] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិ-យេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ឆ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១៦៤] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទាន-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-យោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ

សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោកៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃលោកៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[១៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៦៤] ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌

ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្ម-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦៥] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នអធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទា-នសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្ប-ច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាន-សម្បយុត្តធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទានសម្ប-យុត្តធម៌ផង នៃឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៦៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ នវ . . . នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ នវ នសមនន្តរេ នវ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ នវ សព្វត្ថ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ ។

[១៦៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ ។ អនុលោមមាតិកា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានឧបាទានិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៦៨] ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោចេវ ឧបាទានិយោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋុបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ កាមុបាទានំ បដិច្ច ទិដ្ឋុបាទានំ ។ ចក្កំ ។ ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោចេវ-

[១៦៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៦៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អនុលោមមាតិកា ។... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ ឧបាទានសម្បយុត្តទុកៈ ។

ឧបាទានឧបាទានិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៦៨] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទាន អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋុបាទាន ទិដ្ឋុបាទាន អាស្រ័យ នូវកាមុបាទាន ។ ចក្កៈ ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទាន

ឧបាទានឧបាទានិយទុកេ បដិច្ចវារោ

ដោចឧចាជាដោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧចា-ជាដេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ ឧចាជានញ្ចេវ ឧចាជានិយញ្ច ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជានេចេវ ឧចាជានិយោច ឧចាជានិយោចេវ-ដោចឧចាជាដោ ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋុចាជានំ បដិច្ច កាមុចាជានំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ ចក្កំ ។ ឧចាជានិ-យញ្ចេវ ដោចឧចាជានំ ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជានិយោ-ចេវ ដោចឧចាជាដោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧចាជានិយញ្ចេវ ដោចឧចាជានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិ យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា ។ ឧចាជានិយញ្ចេវ ដោច-ឧចាជានំ ជម្មំ បដិច្ច ឧចាជាដោចេវ ឧចាជានិយោ-ច ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧចាជានិយេចេវ-ដោចឧចាជានេ ខន្ធេ បដិច្ច ឧចាជាជា ។ ឧ-ចាជានិយញ្ចេវ ដោចឧចាជានំ ជម្មំ បដិច្ច ឧចា-ជាដោចេវ ឧចាជានិយោច ឧចាជានិយោចេវ ដោច-ឧចាជាដោ ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទាន ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋុ-បាទាន ។ ចក្កៈ ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបា-ទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទានតែមិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបា-ទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបា-ទាន បដិសន្ធិ ដរាបដល់មហាភូតខាងក្នុង ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រ-យោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទាន អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

១៤២

ឧបាទានិយញ្ចេវ នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ឧបាទានា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានិយញ្ច ឧបាទានិយញ្ចេវ នោឧបាទានញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោចេវ ឧបាទានិយោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋុបាទានញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច កាមុបាទានំ ។ ចក្កំ ។ ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានិយញ្ច ឧបាទានិយញ្ចេវ នោឧបាទានញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោចេវ នោឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានិយញ្ចេវ នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ឧបាទានេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឧបាទានេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានិយញ្ច ឧបាទានិយញ្ចេវ នោឧបាទានញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោចេវ ឧបាទានិយោច ឧបាទានិយោចេវ នោឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានិយញ្ចេវ នោឧបាទានំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ទិដ្ឋុបាទានញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា កាមុបាទានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ ។

ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកឧបាទានក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទាន អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋុបាទានផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ បក្កៈ ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានផង នូវពួកឧបាទានផង នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានផង នូវពួកមហាភូតផង ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី កាមុបាទានក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានផង នូវទិដ្ឋុបាទានផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ បក្កៈ ។

ឯវំ យថា ឧបាទានទុកំ ឯវំ បដិច្ចវារេបិ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ កាតព្វោ និន្នានាករណា ។ អាមសនំ នានាករណំ ។

បញ្ហាវារោ

[១៦៩] ឧបាទានោចេវ ឧបាទានិយោច ធម្មោ ឧបាទានស្សចេវ ឧបាទានិយស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានាចេវ ឧបាទានិយាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោចេវ ឧបាទានិយោច ធម្មោ ឧបាទានិយស្សចេវ នោចឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានាចេវ ឧបាទានិយាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានទុកសទិសា និន្នានា នវ បញ្ហា ។

[១៧០] ឧបាទានោចេវ ឧបាទានិយោច ធម្មោ ឧបាទានស្សចេវ ឧបាទានិយស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានេ អារព្ភ ឧបាទានា

ឧបាទានទុកៈ យ៉ាងណា (ឧបាទានឧបាទានិយទុកៈ) ក៏យ៉ាងនោះដែរ បដិច្ចវារៈក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។ អាមសនៈ គឺ បរាមាសទុកៈ ទើបមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នា ។

បញ្ហាវារៈ

[១៦៩] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បញ្ហាទាំង ៩ មិនប្លែកគ្នាទេ ដូចឧបាទានទុកៈដែរ ។

[១៧០] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទាន ប្រារព្ធហើយ នូវពួកឧបាទាន

១៤៤

ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តីណិ ។ ឧបាទានិយោចេវ នោចឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានិយស្សចេវ នោចឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ។ បេ ។ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ អរិយា គោត្រភុំ បច្ចវេក្ខន្តិ វោទានំ បច្ចវេក្ខន្តិ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានិយោចេវ នោចឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានស្សចេវ ឧបាទានិយស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឥតរេ ទ្វេ ឧបាទានទុកសទិសា ។ ឧបាទានោចេវ ឧបាទានិយោច ឧបាទានិយោចេវ នោចឧបាទានោ ច ធម្មា ឧបាទានស្សចេវ ឧបាទានិយស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេដ្ឋា អធិបតិ តីណិ ឧបាទានទុកសទិសា ។

ទើបកើតឡើង ។ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន តែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន តែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន ។ បេ ។ ចេញ អំពីឈាន ហើយពិចារណា នូវឈាន ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ . . . ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវគោត្រភូ ពិចារណា នូវវោ-ទានៈ នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា នូវអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ វារៈទាំង ២ ក្រៅនេះ ដូចគ្នានឹងឧបាទានទុកៈដែរ ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អធិបតិធម៌ ខាងក្រោម មានវារៈ ៣ ដូចឧបាទានទុកៈដែរ ។

ឧបាទានឧបាទានិយទុកេ បញ្ហាវារោ

[១៧១] ឧបាទានិយោចេវ នោចឧបាទានោ ធម្មោ
ឧបាទានិយស្សចេវ នោចឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិ-
បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតា-
ធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ។ បេ ។ ឈានា
វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ
អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ . . . ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ
។ បេ ។ សេក្ខា គោត្រភុំ គរុំ កត្វា . . . វោទានំ
. . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ឧបាទានិយេចេវ នោចឧ-
បាទានេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ
តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ឧ-
បាទានិយាចេវ នោចឧបាទានា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។
សហជាតាធិបតិ ឧបាទានិយាចេវ នោចឧបាទានា
អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច
រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវសេសា
ទ្វេបិ អារម្មណាធិបតិបិ សហជាតាធិបតិបិ ឧបាទា-
នទុកសទិសា ។ យថា អធិបតិបិ តីណិ ឧបា-
ទានទុកសទិសា សព្វេ បច្ចយា ឧបាទានទុកស-
ទិសា ឧបាទានិយេ លោកុត្តរំ នត្ថិ បច្ចនីយម្បិ
ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ ឧបាទានទុកសទិសា ។

ឧបាទានឧបាទានិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានឧបាទានិយទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[១៧១] ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន ។ បេ ។ ចេញ អំពីឈាន ធ្វើ នូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព . . . ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ បេ ។ ពួកសេក្ខបុគ្គល ធ្វើ នូវគោត្រភូ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវវោទានៈ . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកខន្ធ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន តែមិនមែនជាឧបាទាន ឲ្យជាទីគោរព ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ពួកខន្ធ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន កើតឡើង ។ ឯ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែន ជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-រូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បច្ច័យទាំង ២ ដ៏សេសក្តី អារម្ម-ណាធិបតិក្តី សហជាតាធិបតិក្តី ដូចឧបាទានទុកៈដែរ ។ ឯការត និងអធិបតិ មានវារៈ ៣ ដូចឧបាទានទុកៈដែរ បច្ច័យទាំងអស់ ដូច ឧបាទានទុកៈដែរ ឯលោកុត្តរៈ ក្នុងឧបាទានិយៈ មិនមានទេ បច្ចនីយៈក្តី ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាង ក្រៅនេះក្តី ដូចឧបាទានទុកៈដែរ ។

ចប់ ឧបាទានឧបាទានិយទុកៈ ។

ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៧២] ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋុបាទានំ បដិច្ច
កាមុបាទានំ ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។ ឧបាទានញ្ចេវ-
ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្ប-
យុត្តោ ចេវ នោចឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឧបាទានេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ ឧបា-
ទានញ្ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា-
នោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ-
ចេវ នោចឧបាទានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ទិដ្ឋុបាទានំ បដិច្ច កាមុបាទានំ សម្បយុត្ត-
កា ច ខន្ធា ។ ចក្កំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ចេវ ។
សង្ខិត្តំ ។ អាមសនំ នានាករណំ ឧបាទានទុកសទិសំ
នវ បញ្ហា រូបំ នត្ថិ ឯវំ សព្វេបិ វារា វិត្ថារេតព្វា
អរូបំយេវ ។

ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៧២] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន អាស្រ័យនូវធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទាន អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋុបាទាន ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើជាចក្កៈចុះ ។ ធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទាន ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទានក្តី ធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមុបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋុបាទាន ។ ចក្កៈ ។ នូវធម៌ ប្រកបដោយឧបាទាន ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មានការប៉ះពាល់ មានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នា ដូចគ្នានឹងឧបាទានទុកៈដែរ មានបញ្ហា ៩ រូប មិនមានទេ វារៈទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនេះចុះ អរូបនៅដដែល ។

បញ្ហាវារោ

[១៧៣] ឧបាទានោចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧបាទានស្សចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានាចេវឧបាទានសម្បយុត្តាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ឧបាទានាចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ឧបាទានាចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបាទានានញ្ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោចេវនោចឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្សចេវនោចឧបាទានស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានសម្បយុត្តាចេវ នោចឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ឧបាទានសម្បយុត្តាចេវ នោចឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ឧបាទានានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ឧបាទានសម្បយុត្តាចេវ នោចឧបាទានា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧបាទានានញ្ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៧៣] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកហេតុ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកហេតុ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកឧបាទានផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកហេតុ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកហេតុ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកឧបាទានផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

ឧចាធាធោចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តោច ឧចាធានសម្ប-យុត្តោចេវ ធោចឧចាធាធោ ច ជម្មា ឧចាធានស្សចេ-វ ឧចាធានសម្បយុត្តស្សច ជម្មស្ស ហោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាធាធាចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តាច ឧចា-ធានសម្បយុត្តាចេវ ធោចឧចាធាធា ច ហោតូ សម្ប-យុត្តកានំ ឧចាធាធានំ ហោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ឧចាធាធាចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តាច ឧចាធានសម្បយុត្តាចេវ ធោចឧចាធាធា ច ហោតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ឧចាធាធាចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តាច ឧចាធានសម្បយុត្តាចេវ ធោចឧចាធាធា ច ហោតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឧចាធាធានញ្ច ហោតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[១៧៤] ឧចាធាធាចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តោច ជម្មោ ឧចាធានស្សចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តស្សច ជម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧចាធាធេ អារព្ភ ឧចា-ធាធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ឧចាធាធេ អារព្ភ ឧចា-ធានសម្បយុត្តាចេវ ធោចឧចាធាធា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទានក្តី ធម៌ ប្រកបដោយឧបា-ទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទានក្តី ពួកហេតុ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកហេតុ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទានក្តី ពួកហេតុ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកហេតុ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទានក្តី ពួកហេតុ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកឧបាទានផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៧៤] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ដោយអារម្មណប្ប-ច្ច័យ គឺ ពួកឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកឧបាទាន ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកខន្ធ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកឧបាទាន ។

មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ឧបាទានេ អារព្ភ ឧបាទានា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោចេវ នោចឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្សចេវនោចឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបាទានសម្បយុត្តេចេវ នោចឧបាទានេ ខន្ធេ អារព្ភ ឧបាទានសម្បយុត្តាចេវ នោចឧបាទានា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តីណិបិ កាតព្វា ។ ឃដនេ តីណិបិ កាតព្វា ។

[១៧៥] ឧបាទានោចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧបាទានស្សចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តោចេវ នោចឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្សចេវ នោចឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិបិ ។ តីសុបិ ទ្វេបិ អធិបតី កាតព្វា ។ ឃដនាធិបតិបិ តីណិ ។

[១៧៦] ឧបាទានោចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧបាទានស្សចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

បណ្ឌិត គប្បីសួរ នូវមូលចុះ ពួកឧបាទានក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកឧបាទាន ។ ធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើវារៈ ៣ យ៉ាងចុះ ។ ក្នុងតំណដែលតគ្នា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើវារៈ ៣ យ៉ាងទៀតចុះ ។

[១៧៥] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ដែរ ។ អធិបតិទាំង ២ យ៉ាង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងវារៈទាំង ៣ ចុះ ។ ឯឃដនាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[១៧៦] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

បុរិមា បុរិមា ឧចាធាជាចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តាច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧចាធាជានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯវំ នវបិ បញ្ហា កាតព្វា អាវជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្បិ នត្ថិ ។

[១៧៧] ឧចាធានោចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តោ-ច ធម្មោ ឧចាធានស្សចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ . . . សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១៧៨] ឧចាធានោចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តោ-ច ធម្មោ ឧចាធានស្សចេវ ឧចាធានសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ តីណិ ។ ឧចាធានសម្បយុត្តោចេវ នោចឧចាធានោ ធម្មោ ឧចាធានសម្បយុត្តស្សចេវ នោចឧចាធានស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូ-បនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧចាធានសម្បយុត្តាចេវ-នោចឧចាធានា ខន្ធា ឧចាធានសម្បយុត្តានញ្ចេវ នោ-ចឧចាធានានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

គឺ ពួកខន្ធ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកឧបាទាន ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បញ្ហា ៩ យ៉ាង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ អាវជ្ជនាក្តី វុដ្ឋានក្តី មិនមានទេ ។

[១៧៧] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។...ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៧៨] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បេ ។ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ឃដនូបនិស្សយេបិ តីណិ ។ . . . អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១៧៩] ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ . . . អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១៨០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ

មានវារៈ ៣ ។ ឯក្នុងឧបនិស្សយ មានវារៈ ៣ ដែរ ។...ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៧៩] ធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។...ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១៨១] ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ-ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទា-នសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច ឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទានោ ចេវ-ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧបាទានស្ស ចេវ ឧបា-ទានសម្បយុត្តស្ស ច ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ-ច ឧបាទានស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-យោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

ឯវម្បិ នវ កាតព្វា ឯកេកស្ស មូលេ តីណិ តីណិ បញ្ហា ។

[១៨២] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នអធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៨១] ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្ប-ច្ច័យ ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្ស-យប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាឧបាទានទាំងប្រកបដោយឧបាទានផង នៃធម៌ ដែលប្រកប ដោយឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជា បច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

វារៈ ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ក្នុងមូល នៃបច្ច័យមួយ ៗ មានបញ្ហាបី ៗ ។

[១៨២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៨៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ នវ . . . នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ នវ នសមនន្តរេ នវ នឧបនិស្សយេ នវ សព្វត្ថ នវ នមគ្គេ នវ នសម្ប-យុត្តេ នវ នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ ។

[១៨៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។

ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៨៥] ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឧបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឧបាទានិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ឯកំ មហាភូតំ . . .

[១៨៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៨៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។

ចប់ ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកៈ ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៨៥] ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយធម៌ (ធម៌ដែលប្រាសចាកឧបាទាន តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ។ បេ ។ មហាភូត ១ . . .

មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧ-
បាទារូបំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ
ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។
ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា-
នវិប្បយុត្តោ ឧបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តេ អនុបាទានិយេ ខន្ធេ បដិច្ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបាទានិយោ ច
ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អនុបាទានិយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។
ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឧបាទានិយញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អ-
នុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបា-
ទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទាន-
វិប្បយុត្តេ អនុបាទានិយេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច
បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយក្ខន្ធ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយធម៌ក្តី ឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយក្ខន្ធ ១ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយធម៌ អាស្រ័យ នូវឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយធម៌ផង នូវឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកឧបាទានវិប្បយុត្តអនុបាទានិយក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។

[១៨៦] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ ។ បេ ។ អវិគតេ បញ្ច ។ ឥមំ ទុកំ ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកសទិសំ និន្នាណាករណំ ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៨៧] កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ មានោ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ទោសំ បដិច្ច មោហោ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ទោសំ បដិច្ច មោហោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ វិចិកិច្ឆំ បដិច្ច មោហោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ

[១៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ទុកៈនេះ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

ចប់ ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកៈ ។

កិលេសទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៨៧] កិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ មានះ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ មានះ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវទោសៈ មោហៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវទោសៈ មោហៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆា

ឧទ្ធច្ចំ បដិច្ច មោហោ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ កិ-
លេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា កិលេសំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា
ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ
ច នោកិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា
លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អ-
នោត្តប្បំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។
ចក្កំ ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោកិលេសំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ
ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ
បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ នោកិលេសំ
ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា នោកិលេសេ ខន្ធេ បដិច្ច កិលេសា ។ នោ-
កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ច នោកិលេសោ
ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោកិលេសំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កិលេសា ច ចិត្តសមុដ្ឋា-
នញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . កិលេសញ្ច នោកិលេ-
សញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

មោហៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចៈ ។ នោ-កិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវកិ-លេស ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវកិលេស-ធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋា-នរូបក្តី អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ ចងជាចក្កៈផងចុះ ។ នោកិលេស-ធម៌ អាស្រ័យ នូវនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោកិលេសក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ។ កិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកកិ-លេស អាស្រ័យ នូវពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិ-លេសធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកកិលេសក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោកិលេសក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ កិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ផង នូវនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា លោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ ចក្កំ ។ កិលេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោ-កិលេសំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កិលេសេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . កិលេសេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ កិ-លេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោកិលេសំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៩៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[១៩៩] កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆំ បដិច្ច មោហោ ឧទ្ធច្ចំ បដិច្ច មោហោ ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និង អនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ ចង ជាចក្កៈផងចុះ ។ នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ផង នូវ នោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោកិលេសក្ខន្ធ ១ ផង នូវពួក កិលេសផង នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួក កិលេសផង នូវពួកមហាភូតផង ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ផង នូវនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ អនោត្តប្បៈ និងចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវនោកិលេសក្ខន្ធ ១ ផង នូវ លោភៈផង នូវខន្ធ ២...។ ចងជាចក្កៈផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ។

[១៨៩] កិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ ទើបកើត ឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆា មោហៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចៈ ។ នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ

នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោកិលេសំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ កិលេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ ច វិចិកិច្ឆញ្ច បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច ឧទ្ធច្ចញ្ច បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[១៩០] កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា កិលេសេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោកិលេសេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ កិលេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នូវនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោកិលេសក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . មានអហេតុកប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ កិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ កិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ផង នូវនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆាផង នូវវិចិកិច្ឆាផង មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវឧទ្ធច្ចៈផង ។

[១៩០] នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកកិលេស ។ នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មានរហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ផង នូវនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង

នអារម្មណប្បច្ចយា កិលេសេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កិលេសេ ច មហា-ភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ . . . នអធិប-តិប្បច្ចយា នអនន្តរប្បច្ចយា នសមនន្តរប្បច្ចយា ន-អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា នឧបនិស្សយប្បច្ចយា ។

[១៩១] កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ មានោ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ វិចិកិច្ឆំ បដិច្ច មោហោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ឧទ្ធច្ចំ បដិច្ច មោហោ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ អរូបេ ទោសមូលកំ នត្ថិ ។ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ កិលេសេ បដិច្ច សម្ប-យុត្តកា ខន្ធា កិលេសេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកកិ-លេសផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកកិលេសផង នូវពួកមហាភូតផង ។ . . . ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ ព្រោះនសមនន្តរប្បច្ច័យ ព្រោះនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ព្រោះនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៩១] កិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ មានះ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ មានះ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ មោហៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆា មោហៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចៈ ។ ក្នុងអរូប មិនមានទោសមូលទេ ។ នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួកកិលេស ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកកិលេស ។

ឯវំ នវបិ បញ្ហា កាតព្វា ។ . . . នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា នអាសេវនប្បច្ចយា ។

[១៩២] កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា កិលេសេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា នោ-កិលេសេ ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ពា-ហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ បេ ។ កិលេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា កិ-លេសេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច សម្ប-យុត្តកា ចេតនា ។ ឯវំ សព្វេ បច្ចយា កាតព្វា ។

[១៩៣] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ

បញ្ហាទាំង ៩ យ៉ាង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។ . . . ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[១៩២] នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកកិលេស នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ បេ ។ នោកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ផង នូវនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកកិលេសផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

[១៩៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ ន-សម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារេបិ កាតព្វា ។

បច្ចយវារោ

[១៩៤] កិលេសំ ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសា ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បច្ចយា នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោកិលេសំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា វត្ថុំ បច្ចយា នោកិលេសា ខន្ធា ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា នោកិលេសេ ខន្ធេ បច្ចយា កិលេសា វត្ថុំ បច្ចយា កិលេសា ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោកិលេសំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា កិលេសា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .

ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាង ក្រៅនេះក្តី សហជាតវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចយវារៈ

[១៩៤] *កិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោកិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងនោកិលេសក្ខន្ធ ១ រហូតដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង ពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ កិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកកិលេស ពឹងផ្អែក នឹងពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ពួកកិលេស ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកកិលេសក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោកិលេសក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២...*

វត្ថុំ បច្ចយា កិលេសា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ កិលេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ ចក្កំ ។ លោភញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា កិលេសា ។ កិលេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោកិលេសំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កិលេសញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . កិលេសេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កិលេសេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា នោកិលេសា ខន្ធា ។ កិលេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោកិលេសំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ ។

ពួកកិលេស ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ កិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងកិលេសធម៌ផង នឹងនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ ពឹងផ្អែក នឹងលោភៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ ចងជាចក្កៈចុះ ។ ពួកកិលេស ពឹងផ្អែក នឹងលោភៈផង នឹងវត្ថុផង ។ នោកិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងកិលេសធម៌ផង នឹងនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោ-កិលេសក្ខន្ធ ១ ផង នឹងកិលេសផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកកិលេសផង នឹងពួកមហាភូតផង ពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងពួកកិលេសផង នឹងវត្ថុផង ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេស-ធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងកិលេសធម៌ផង នឹងនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោកិលេស-ក្ខន្ធ ១ ផង នឹងលោភៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ចងជាចក្កៈចុះ ។

លោភញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ ចក្កំ ។

អារម្មណាបច្ចយេ នោកិលេសមូលេ បញ្ច

វិញ្ញាណា កាតព្វា ។

[១៩៥] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិ-យា នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[១៩៦] កិលេសំ ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ឧទ្ធច្ចំ បច្ចយា ឧទ្ធច្ច-សហគតោ មោហោ ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បច្ចយា នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញា-ណំ កាយាយតនំ . . . វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោកិលេសា ខន្ធា ។ នោកិលេសំ ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោ-ហោ ។ កិលេសញ្ច នោកិលេសញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា

មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងលោភៈផង នឹងវត្ថុផង ។ បង់ជាចក្កៈចុះ ។

បញ្ចវិញ្ញាណ ក្នុងនោកិលេសមូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុង អារម្មណប្បច្ច័យចុះ ។

[១៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមាន វារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៩៦] កិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងកិលេសធម៌ ទើបកើត ឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែក នឹងវិចិកិច្ឆា មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹង ឧទ្ធច្ចៈ ។ នោកិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ កាយា-យតនៈ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ. . . ពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ កិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោកិលេសធម៌ ទើប កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ កិលេសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងកិលេស-ធម៌ផង នឹងនោកិលេសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

វិចិកិច្ឆញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ឧទ្ធច្ចញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ វត្ថុញ្ច បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៩៧] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ ។ បេ ។ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារោបិ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារោ

[១៩៨] កិលេសំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោភំ សំសដ្ឋោ មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ ចក្កំ ។ ឯវំ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។

[១៩៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[២០០] កិលេសំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ឯវំ នហេតុប្បញ្ហា ចត្តារិ កាតព្វា ។

គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែក នឹងវិចិកិច្ឆាផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នឹងវត្ថុផង មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងឧទ្ធច្ចៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំព្រួញ ។

[១៩៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯការរាប់ ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[១៩៨] កិលេសធម៌ ប្រកប នឹងកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ ប្រកប នឹងលោភៈ ។ ចងជាចក្កៈចុះ ។ បញ្ហាទាំង ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

[១៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២០០] កិលេសធម៌ ប្រកប នឹងកិលេសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ នហេតុបញ្ហា ៤ យ៉ាង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

[២០១] នហេតុយា ចត្តារិ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[២០២] កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសោ ហេតូ សម្បយុត្តកានំ កិលេសានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ កិលេសា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ កិលេសា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កិលេសានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោកិលេសា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។

[២០១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ការរាប់ ពីរយ៉ាង ក្រៅនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត ធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[២០២] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកកិលេសហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកកិលេសហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកកិលេសហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកកិលេសផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោកិលេសហេតុ ជាបច្ច័យ គឺ ជាបដិសន្ធិ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៣] កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសេ អារព្ភ កិលេសា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ កិលេសេ អារព្ភ នោកិលេសា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ កិលេសេ អារព្ភ កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិ-លេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុ-ចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា ។ បេ ។ ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អា-រម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោ-កិលេសេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោ-តធាតុយា ។ បេ ។ អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជ-នាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ។ បេ ។ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា

[២០៣] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកកិលេស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកនោកិលេស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ . . . ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ជាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ដោយទិព្វសោតធាតុ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន ។ បេ ។ ចេញ អំពីឈាន

ឈានំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ ។ បេ ។ ឈានេ បរិហីនេ វិប្បដិសារិស្ស ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោកិលេសេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ . . . ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ។ បេ ។ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ។ បេ ។ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោកិលេសេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា កិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២០៤] កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ កិលេសេ គរុំ កត្វា កិលេសា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តីណិ អារម្មណាធិបតិយេវ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។

គ្រេកអរ រីករាយ នឹងឈាន រាគៈ . . . ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ ព្រោះប្រារព្ធ នូវកិលេសនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស របស់បុគ្គលអ្នកមានសេចក្ដីស្ដាយក្រោយ ព្រោះសាបសូន្យឈាន កើតឡើង នឹងចក្ខុ . . . នឹងវត្ថុ . . . បុគ្គល គ្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនោកិលេសក្ខន្ធ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវធម៌នោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស . . . ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន ។ បេ ។ ចេញអំពីឈាន ។ បេ ។ នឹងចក្ខុ . . . នឹងវត្ថុ . . . បុគ្គល គ្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ពួកកិលេសក្ដី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្ដី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ កិលេសធម៌ក្ដី នោកិលេសធម៌ក្ដី ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២០៤] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកកិលេស កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកកិលេស ឲ្យជាទីគោរព ។ មានវារៈ ៣ នៅជាអារម្មណាធិបតិដដែល ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។

អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា ។ បេ ។ ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោកិលេសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ សហជាតាធិបតិ នោកិលេសា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ។ បេ ។ ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោកិលេសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ សហជាតាធិបតិ នោកិលេសា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ កិលេសានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ

អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ធ្វើ នូវកុសលកម្មនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈចេញ អំពីមគ្គ ហើយធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើនូវពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ . . . ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នោកិលេសាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន ។ បេ ។ នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ . . . ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នោកិលេសាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កិលេស ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ

សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ធានំ ។ បេ ។ ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោកិលេសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិ-បតិ នោកិលេសា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កិលេសានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា កិលេសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ អារម្មណាធិបតិយេវ ។

[២០៥] កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា កិលេសា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ កិលេសានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុរិមា បុរិមា កិលេសា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោកិលេសានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ មូលំ បុរិមា បុរិមា កិលេសា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ កិលេសានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន ។ បេ ។ នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ត្រេកអរ រីករាយ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវធម៌នោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នោកិលេសាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកកិលេសផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ នៅជាអារម្មណាធិបតិដដែល ។

[២០៥] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកកិលេស មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេស ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គប្បីសួរ នូវមូលផងចុះ ពួកកិលេស មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកកិលេស ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គប្បីសួរ នូវមូលផងចុះ ពួកកិលេស មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេសផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

បុរិមា បុរិមា នោកិលេសា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោកិលេសានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ម្ចលំ បុរិមា បុរិមា នោកិលេសា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ កិលេសានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា កិលេសានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ម្ចលំ បុរិមា បុរិមា នោកិលេសា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ កិលេសានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា កិលេសានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា កិលេសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ កិលេសានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ម្ចលំ បុរិមា បុរិមា កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោកិលេសានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ម្ចលំ បុរិមា បុរិមា កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា

គឺ ពួកនោកិលេសក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោកិលេស ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គប្បីសួរ នូវមូលផង៏ចុះ ពួកនោកិលេសក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេស ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេស ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គប្បីសួរ នូវមូលផង៏ចុះ ពួកនោកិលេសក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេសផង៏ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៏ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេសផង៏ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៏ ដោយអនន្តរប្ប-ច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេសធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេស ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គប្បីសួរ នូវមូលផង៏ចុះ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោកិលេស ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គប្បីសួរ នូវមូលផង៏ចុះ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ

បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ កិលេសានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០៦] កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ កិលេសា កិលេសានំ . . . តីណិ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ បញ្ញំ . . . រាគំ ទោសំ មោហំ មានំ ទិដ្ឋឹ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស

ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេសផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២០៦] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកកិលេស នៃពួកកិលេស . . . មានវារៈ ៣ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យនូវទាន ដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ នូវបញ្ញា . . . នូវរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ ទិដ្ឋិ សេចក្ដីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ . . . បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ កិលេសានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ កិលេសានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា កិលេសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២០៧] នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើងនូវមានះ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេស ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើងនូវមានះ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេសផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២០៧] នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត

១៧៣

ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ និព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ និព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោ-ដ្ឋព្វាយតនំ . . . ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ នោកិលេសា-នំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិ-លេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស បុរេជាត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិ-នន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ កិលេសានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណ-បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ កិលេសានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ជាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វ-សោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ . . . ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នឹងចក្ខុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុ-រេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេស ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នឹងចក្ខុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេសផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២០៨] កិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[២០៩] នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នោកិលេសា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នោកិលេសា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោកិលេសា ចេតនា កិលេសានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោកិលេសា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កិលេសានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០៨] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។...ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២០៩] នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នោកិលេសចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នោកិលេសចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ នោកិលេសចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេស ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ នោកិលេសចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកកិលេសផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២១០] នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ . . . អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[២១១] កិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោ-កិលេសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោកិលេ-សោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ កិលេសានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ច-យោ បុរេជាតំ វត្ថុ កិលេសានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កិលេសទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[២១០] នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២១១] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេស ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកកិលេសផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[២១២] កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសទិសំ ។ កិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆា-ជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ សហជាតំ ស-ហជាតសទិសំ បុរេជាតំ បុរេជាតសទិសំ ។ នោកិ-លេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជា-តំ ។ សហជាតំ សហជាតសទិសំ បុរេជាតំ បុរេ-ជាតសទិសំ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា កិលេសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ លោភោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា មោហស្ស ទិដ្ឋិយា ថីនស្ស

[២១២] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ សហជាត ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យ បុរេជាត ដូចគ្នានឹងបុរេជាតប្ប-ច្ច័យដែរ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិ-លេសធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យ ឯបុរេជាត ដូចគ្នានឹងបុរេជាត-ប្បច្ច័យដែរ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកិលេស-ធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ លោភៈក្តី សម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ

១៧៧

ឧទ្ធច្ចស្ស អហិរិកស្ស អនោត្តប្បស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតោ លោភោ ច វត្ថុ ច មោហស្ស ទិដ្ឋិយា ថីនស្ស ឧទ្ធច្ចស្ស អហិរិកស្ស អនោត្តប្បស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នោកិលេសោ ឯកោ ខន្ធោ ច កិលេសោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតា កិលេសា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតា កិលេសា ច វត្ថុ ច នោកិលេសានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា កពឡីង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច

ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ លោភៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ នោកិលេសក្ខន្ធ ១ ក្តី កិលេសក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ពួកកិលេសក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ពួកកិលេសក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនោកិលេសក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី

កាជត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា កិលេសស្ស ច នោ-កិលេសស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នោកិលេសោ ឯកោ ខន្ធោ ច លោភោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្ត-សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ មោហស្ស ច ទិដ្ឋិយា ថីនស្ស ឧទ្ធច្ចស្ស អហិរិកស្ស អនោត្តប្បស្ស អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ សហជាតោ លោភោ ច វត្ថុ ច មោហស្ស ទិដ្ឋិយា ថីនស្ស ឧទ្ធច្ចស្ស អហិរិកស្ស អនោត្តប្បស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ . . . នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៣] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហ-ជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្ស-យេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេ-វនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ

ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោ-កិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ នោកិលេសក្ខន្ធ ១ ក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង នៃមោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ លោភៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[២១៤] កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេ-សោ ធម្មោ នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ នោ-កិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២១៤] កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា កិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ច នោកិលេសោ ច ធម្មា កិលេសស្ស ច នោកិលេសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នអធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោកិលេសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ កិលេសធម៌ក្តី នោកិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកិលេសធម៌ផង នៃនោកិលេសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២១៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យមានវារៈ ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

១៨១

កិលេសទុកេ បញ្ហាវារោ

[២១៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ . . . នអធិបតិយា ចត្តារិ នអនន្តរេ ចត្តារិ នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ សព្វត្ថ ចត្តារិ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[២១៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

កិលេសទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សង្កិលេសិកទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២១៨] សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេ-សិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

យថា លោកិយទុកំ ឯវំ និន្នានាករណំ ។

[២១៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២១៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។...ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ កិលេសទុកៈ ។

សង្កិលេសិកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២១៨] សង្កិលេសិកធម៌[១] អាស្រ័យ នូវសង្កិលេសិកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

លោកិយទុកៈ យ៉ាងណា (សង្កិលេសិកទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនោះដែរ មិនមានការធ្វើផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

១ គឺ ធម៌ដែលគួរដើម្បីដល់នូវសេចក្តីសៅហ្មង (ពួកកិលេសទាំងអស់) ។

សង្កិលិដ្ឋទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២១៩] សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋោ ច អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អសង្កិ-លិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អសង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណោ

សង្កិលិដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២១៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ

ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ សង្កិលិដ្ឋញ្ច អសង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិ-លិដ្ឋេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២២០] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិប-តិយា បញ្ច អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជា-តេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្ស-យេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ ឯកំ អាហារេ បញ្ច ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតេ បញ្ច ។

[២២១] សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ច-សហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ច-សហគតោ មោហោ ។ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច

វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១...។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នូវពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[២២១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌

អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អសង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ ទ្វេ យាវ អសញ្ញសត្តា ។

[២២២] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារោបិ កាតព្វា ។

បច្ចយវារោ

[២២៣] សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសំ ។

ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ មានវារៈ ២ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។

[២២២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី សហជាតវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចយវារៈ

[២២៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

សង្កិលិដ្ឋទុកេ បច្ចយវារោ

អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បច្ចយា អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា ។ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា វត្ថុំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋា ខន្ធា ។ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋោ ច អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្កិលិដ្ឋញ្ច អសង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្កិលិដ្ឋញ្ច អសង្កិ-លិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង នឹងខន្ធ ២ . . . មានបដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុងដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្កិលិដ្ឋញ្ច អសង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋោ ច អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សង្កិលិដ្ឋេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២២៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ ពួកធម៌ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

១៨៧

សង្កិលិដ្ឋទុកេ បច្ចយវារោ

[២២៨] សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បច្ចយា អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អសង្កិលិដ្ឋំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អសង្កិលិដ្ឋា ខន្ធា ។ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្កិលិដ្ឋញ្ច អសង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[២២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាអហេតុកៈ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកខន្ធ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។

[២២៦] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារេបិ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារោ

[២២៧] សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។

[២២៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[២២៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ច្រឡំ នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ច្រឡំ នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង នឹងខន្ធ ២ . . . ជាបដិសន្ធិ ។

សង្កិលិដ្ឋទុកេ សំសដ្ឋវារោ

[២២៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-
បតិយា ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ ទ្វេ ។

[២២៩] សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សង្កិលិដ្ឋោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ
ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ
ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ សំ-
សដ្ឋោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា
អហេតុកំ អសង្កិលិដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ
ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

[២៣០] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុ-
រេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ
នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ
ឯកំ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ
កាតព្វា ។

[២២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ប្រទ្បំ នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រទ្បំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ប្រទ្បំ នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រទ្បំ នឹងខន្ធ ១ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាអហេតុកៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ជាហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

[២៣០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[២៣១] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋា ហេតូ សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិ-លិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋា ហេតូ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិ-លិដ្ឋស្ស ច អសង្កិលិដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ហេតុ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អសង្កិលិដ្ឋា ហេតូ សម្បយុត្ត-កានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។

បញ្ហាវារៈ

[២៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[២៣២] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ រាគំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋឹ អស្សាទេតិ ។ កុសលត្តិកសទិសំ ។ វិចិកិច្ឆំ អារព្ភ . . . ឧទ្ធច្ចំ អារព្ភ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ . . . សង្កិលិដ្ឋេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ ។ បេ ។ ចេតោបរិយញ្ញាណេន សង្កិលិដ្ឋចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ សង្កិលិដ្ឋា ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . .

[២៣២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ត្រេកអរ រីករាយ នឹងរាគៈ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវរាគៈនោះ . . . ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ត្រេកអរ នឹងទិដ្ឋិ ។ ដូចគ្នានឹងកុសលត្តិកៈដែរ ។ ប្រារព្ធ នូវវិចិកិច្ឆា . . . ប្រារព្ធ នូវឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . បុគ្គល ឃើញ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ថាមិនទៀង . . . ។ បេ ។ ពួកព្រះអរិយៈ ដឹងនូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្តដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . .

បុញ្ញេ ។ បេ ។ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ។ បេ ។ អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អសង្កិលិដ្ឋេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ ។ បេ ។ ទិព្វេន ចក្ខុនា ។ បេ ។ អនាគតំសញ្ញា-ណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ ។ បេ ។ ឈា-នា វុដ្ឋហិត្វា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អសង្កិលិដ្ឋេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៣៣] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ រាគំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋឹ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ សហជា-តាធិបតិ សង្កិលិដ្ឋា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ

ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ ចេញ អំពីឈាន ហើយពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ឃើញច្បាស់ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ថាមិនទៀង...។ បេ ។ ដោយទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល ។ បេ ។ ចេញអំពីឈាន . . . នឹងចក្ខុ . . . នឹងវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកខន្ធ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រាគៈ ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ។

[២៣៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បាន ដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវទិដ្ឋិនោះ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវទិដ្ឋិនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ...។ ឯសហជាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ

១៩៣

អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ សង្កិលិដ្ឋា អធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ច អសង្កិលិដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ សង្កិ-លិដ្ឋា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តស-មុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អធិបតិ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិ-បតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧ-បោសថកម្មំ . . . បុព្វេ ។ បេ ។ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋ-ហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ ។ បេ ។ និព្វានំ ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតា-ធិបតិ អសង្កិលិដ្ឋា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មងផង នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មងផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ បុគ្គល ចេញ អំពីឈាន ធ្វើ នូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ។ បេ ។ ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ ។ បេ ។ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អសង្កិលិដ្ឋេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៣៤] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សង្កិលិដ្ឋា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សង្កិលិដ្ឋានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អសង្កិលិដ្ឋា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អសង្កិលិដ្ឋានំ ខន្ធានំ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន ៗ បេ ៗ ចេញ អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ឲ្យជាទីគោរពហើយ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

[២៣៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ៗ បេ ៗ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា សង្កិលិដ្ឋានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

[២៣៥] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ រាគំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ទោសំ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ រាគោ ។ បេ ។ បត្ថនា រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ រាគំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ ទោសំ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ

ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[២៣៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវរាគៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ នូវទោសៈ . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ រាគៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវរាគៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវទោសៈ . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា

ឋានំ ចេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ រាគោ . . . បត្ថនា សទ្ធាយ បញ្ញាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ឋានំ ចេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ សីលំ. . . បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុំ ភោជនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ឋានំ ចេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សីលំ . . . បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុំ ភោជនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ

ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង រាគៈ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មគ្គ ផល និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវសីល . . . អាស្រ័យ នូវបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ និងភោជន . . . នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ នូវសីល . . . នូវបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ និងភោជន . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ

ចាលំ ហានតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៦] អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៣៧] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[២៣៨] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៣៦] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេ-ជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៣៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៣៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយកម្មប្បច្ច័យ

បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា សង្កិលិដ្ឋា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា សង្កិលិដ្ឋា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ ។ សង្កិលិដ្ឋា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា អសង្កិលិដ្ឋា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា អសង្កិលិដ្ឋា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៩] អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[២៤០] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . .

បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ។ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅ-ហ្មង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្ម-ប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៤០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ . . .

ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤១] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ សង្កិលិដ្ឋានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤២] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសដិសំ ។ សង្កិ-លិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ សង្កិ-លិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ច អសង្កិលិដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសដិសំ ។

ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២៤១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២៤២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ
អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ
សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតំ បុរេជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ច អសង្កិ-
លិដ្ឋោ ច ធម្មា អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ សង្កិ-
លិដ្ឋោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ សង្ខិត្តំ ។
សង្កិលិដ្ឋោ ច អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា អសង្កិលិដ្ឋស្ស
ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆា-
ជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា សង្កិលិដ្ឋា
ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា សង្កិលិដ្ឋា
ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស
កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា
សង្កិលិដ្ឋា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ

ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេ-ជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ស-ហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ស-ហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប

អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៣] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

[២៤៤] សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[២៤៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ច អសង្កិលិដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ច អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា សង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោ ច អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលប្រកប ដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តី សៅហ្មងផង នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ដោយ សហជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជា បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអា-រម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ អាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិន ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តី សៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តី សៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា បច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តី សៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជា បច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[២៤៥] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត នអធិបតិយា សត្ត នអនន្តរេ សត្ត នសមនន្តរេ សត្ត នសហជាតេ បញ្ច នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ននិស្សយេ បញ្ច នឧបនិស្សយេ សត្ត នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ សត្ត ។ បេ ។ នមគ្គេ សត្ត នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា សត្ត នោវិគតេ សត្ត នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

[២៤៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ . . . នអធិបតិយា ចត្តារិ នអនន្តរេ ចត្តារិ នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ ន-សម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[២៤៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . អធិបតិយា បញ្ច ។ អនុលោមមាតិកា ។ . . . អវិ-គតេ សត្ត ។

[២៤៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្ត-រប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បេ ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២៤៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២៤៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។ . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ចប់ សង្កិលិដ្ឋទុកៈ ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៤៨] កិលេសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កិលេសសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ កិលេសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កិលេសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកំ សង្កិលិដ្ឋទុកសទិសំ និន្នាណាករណំ ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសសង្កិលេសិកទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៤៩] កិលេសញ្ចេវ សង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោចេវ សង្កិលេសិកោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ ចក្កំ ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយកិលេស នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយកិលេស ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកៈ ដូចគ្នានឹងសង្កិលិដ្ឋទុកៈដែរ

មិនមានការ ធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

ចប់ កិលេសសម្បយុត្តទុកៈ ។

កិលេសសង្កិលេសិកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៤៩] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ អនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ គប្បីធ្វើជាចក្កៈផងចុះ ។

កិលេសញ្ច សង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេសិកោ ចេវ នោ ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កិលេសេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ កិលេសញ្ច សង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ សង្កិលេសិកោ ច សង្កិលេសិកោ ចេវ នោ ច កិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។

ឯវំ បដិច្ចវារោបិ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ កិលេសទុកសទិសា និន្នានាករណា អាមសនំ នានំ ។

បញ្ហាវារោ

[២៤០] កិលេសោ ចេវ សង្កិលេសិកោ ច ធម្មោ កិលេសស្ស ចេវ សង្កិលេសិកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសា ចេវ សង្កិលេសិកា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ កិលេសានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯវំ ចត្តារិ កិលេសទុកសទិសំ ។

ធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកកិលេស ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ អនោត្តប្បៈ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ និងចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ បដិច្ចវារៈក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងកិលេសទុកៈយ៉ាងនោះដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ អាមសនៈ គឺ បរាមាសទុកៈ ទើបផ្សេងគ្នា ។

បញ្ហាវារៈ

[២៥០] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៤ ដូចគ្នានឹងកិលេសទុកៈ យ៉ាងនេះដែរ ។

[២៤១] កិលេសោចេវ សង្កិលេសិកោច ធម្មោ កិលេសស្សចេវ សង្កិលេសិកស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសេ អារព្ភ កិលេសា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កិលេសេ អារព្ភ សង្កិលេសិកាចេវ នោចកិលេសា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កិលេសេ អារព្ភ កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ សង្កិលេសិកស្សចេវ នោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ . . . ឈានេ បរិហីនេ វិប្បដិសារិស្ស ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ អរិយា គោត្រភុំ បច្ចវេក្ខន្តិ វោទានំ បច្ចវេក្ខន្តិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . សង្កិលេសិកេចេវ នោចកិលេសេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា ។ បេ ។ អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឥតរេ ទ្វេ កិលេសទុកសទិសា ។ យថានារម្មណាបិ កិលេសទុកសទិសា ។

[២៨១] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។ មូល (បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ) ពួកខន្ធគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។ មូល (បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ) ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។ ធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវឈាននោះ ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស របស់បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្តាយក្រោយ ព្រោះសាបសូន្យចាកឈាន កើតឡើង ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវគោត្រភូ ពិចារណា នូវវោទានៈ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកខន្ធ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ដោយទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បច្ច័យ ទាំង ២ ក្រៅពីនេះ ដូចគ្នានឹងកិលេសទុកៈដែរ ។ ឯឃដនារម្មណ៍ ដូចគ្នានឹងកិលេសទុកៈដែរ ។

២០៧

[២៨២] កិលេសោចេវ សង្កិលេសិកោច ធម្មោ កិលេសស្សចេវ សង្កិលេសិកស្សច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ សង្កិលេសិកស្សចេវ នោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ សេក្ខា គោត្រភុំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ វោទានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . សង្កិលេសិកេចេវ នោចកិលេសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា សង្កិលេសិកាចេវ នោចកិលេសា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ សង្កិលេសិកាចេវ នោចកិលេសា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឥតរេ ទ្វេបិ កិលេសទុកសទិសា ។ ឃដនាធិបតិបិ ។

កិលេសសង្កិលេសិកទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[២៥២] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន ធ្វើ នូវឈានឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពួកសេក្ខបុគ្គល ធ្វើ នូវគោត្រភូឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើនូវវោទានៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ពួកខន្ធ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ច័យទាំង ២ ក្រៅពីនេះ ដូចគ្នានឹងកិលេសទុកៈដែរ ។ យជនាធិបតិក៏ដូចគ្នាដែរ ។

[២៨៣] កិលេសោចេវ សង្កិលេសិកោច ធម្មោ កិលេសស្សចេវ សង្កិលេសិកស្សច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ កិលេសទុកសទិសា ។ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ សង្កិលេសិកស្សចេវ នោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សង្កិលេសិកាចេវនោចកិលេសា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សង្កិលេសិកានញ្ចេវ នោចកិលេសានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស អនុលោមំ វោទានស្ស អាវជ្ជនា សង្កិលេសិកានញ្ចេវ នោចកិលេសានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឥតរេ ទ្វេ អនន្តរកិលេសទុកសទិសា និន្នានាករណា ។ យថានន្តរម្បិ សព្វេ បច្ចយា កិលេសទុកសទិសា និន្នានាករណា ។ ឧបនិស្សយេ លោកុត្តរំ នត្ថិ ឥទំ ទុកំ កិលេសទុកសទិសំ និន្នានាករណំ ។

កិលេសសង្កិលេសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[២៥៣] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងកិលេសទុកៈដែរ ។ ធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្ដីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្ដីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្ដីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បច្ច័យ ទាំង ២ ក្រៅពីនេះ ដូចគ្នានឹងអនន្តរកិលេសទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។ ឯឃដនានន្តរក្តី បច្ច័យទាំងអស់ក្តី ដូចគ្នានឹងកិលេសទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាដែរ ។ លោកុត្តរធម៌ មិនមាន ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យទេ ទុកៈនេះ ដូចគ្នានឹងកិលេសទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាឡើយ ។

ចប់ កិលេសសង្កិលេសិកទុកៈ ។

កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៨៤] កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ សង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ ចក្កំ ។ កិលេសញ្ចេវ-សង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋោ ចេវ នោចកិ-លេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កិលេសេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ កិលេសញ្ចេវ សង្កិ-លិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ សង្កិលិដ្ឋោ ច សង្កិលិដ្ឋោ ចេវ នោចកិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋោ ចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៥៤] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ អនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ ចងជាចក្កៈផងចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួកកិលេស ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ អនោត្តប្បៈ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង នូវខន្ធ ២ ...។

សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋេចេវ នោចកិលេសេ ខន្ធេ បដិច្ច កិលេសា ។ សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កិលេសា ច ។ កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ ចក្កំ ។ កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ ដែលសៅហ្មង៏ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏ តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង៏ ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកកិលេស អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង៏ ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មង៏ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏ក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង៏ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង៏ ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកកិលេសក្តី អា-ស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង៏ ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មង៏ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មង៏ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏ផង៏ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏តែមិនមែនជាសេកចក្តីសៅហ្មង៏ផង៏ ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និង៏អនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈផង៏ នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៏ ។ ចង៏ជាចក្កៈផង៏ចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង៏ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មង៏ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏ផង៏ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង៏តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង៏ផង៏ ទើបកើតឡើង៏

ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កិលេសេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច សង្កិ-លិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ-ចេវ សង្កិលិដ្ឋោច សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោច-កិលេសំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ ។

[២៤៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ កម្មេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[២៤៦] កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេ-តុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆំ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោ-ហោ ឧទ្ធច្ចំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកប ដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មងផង នូវពួកកិលេស ផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តី សៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តី សៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តី សៅហ្មងផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជា សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ចងជាចក្កៈផងចុះ ។

[២៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ។

[២៥៦] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អា-ស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើត ឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា អា-ស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆា មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចៈ ។

សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វិចិកិច្ឆញ្ច ឧទ្ធច្ចញ្ច បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[២៨៧] នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារោបិ
បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ
សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្ដីសៅ-ហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្ដីសៅ-ហ្មងផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្ដីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវវិចិកិច្ឆាផង នូវឧទ្ធច្ចៈផង ។

[២៥៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ការរាប់ ពីរយ៉ាង ក្រៅពីនេះក្ដី សហជាតវារៈក្ដី បច្ចយ-វារៈក្ដី និស្សយវារៈក្ដី សំសដ្ឋវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ យ៉ាងនេះដែរ ។

បញ្ហាវារោ

[២៤៨] កិលេសោ ចេវ សង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មោ កិលេសស្ស ចេវ សង្កិលិដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសា ចេវ សង្កិលិដ្ឋា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ កិលេសានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ចេវ សង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស ចេវ នោ ច កិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសា ចេវ សង្កិលិដ្ឋា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កិលេសោ ចេវ សង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មោ កិលេសស្ស ចេវ សង្កិលិដ្ឋស្ស ច សង្កិលិដ្ឋស្ស ចេវ នោ ច កិលេសស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសា ចេវ សង្កិលិដ្ឋា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កិលេសានញ្ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៩] កិលេសោ ចេវ សង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មោ កិលេសស្ស ចេវ សង្កិលិដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កិលេសេ អារព្ភ កិលេសា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

បញ្ហាវារៈ

[២៥៨] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មងផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកកិលេសផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥៩] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកកិលេស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។

មូលំ កាតព្វំ កិលេសេ អារព្ភ សង្កិលិដ្ឋាចេវ នោ- ចកិលេសា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ កិលេ សេ អារព្ភ កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្សចេវ នោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស អារម្ម- ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋេចេវ នោចកិលេ- សេ ខន្ធេ អារព្ភ សង្កិលិដ្ឋាចេវ នោចកិលេសា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ សង្កិលិដ្ឋេចេវ នោ- ចកិលេសេ ខន្ធេ អារព្ភ កិលេសា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ សង្កិលិដ្ឋេចេវ នោចកិលេសេ ខន្ធេ អារព្ភ កិលេសា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្ប- ជ្ជន្តិ ។ ឥតរេបិ តីណិ កាតព្វា ។

[២៦០] កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ កិលេសស្សចេវ សង្កិលិដ្ឋស្សច ធម្មស្ស អធិបតិ- ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផង់ចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផង់ចុះ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកកិលេស ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផង់ចុះ ពួកកិលេស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផង់ចុះ ពួកកិលេសក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ។ ពួកបច្ច័យក្រៅពីនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យមានវារៈ ៣ ផង់ចុះ ។

[២៦០] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មង ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ហើយមានវារៈ ៣ ។

សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្ស-ចេវ នោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្ម-ណាធិបតិ សង្កិលិដ្ឋេចេវ នោចកិលេសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា ។ បេ ។ តីណិ ទ្វេបិ អធិបតី តីណិបិ កា-តព្វា ។ ឥតរេ ទ្វេបិ តីណិ កាតព្វា ។

[២៦១] កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ កិលេសស្សចេវ សង្កិលិដ្ឋស្សច ធម្មស្ស អនន្តរ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវបិ កាតព្វា អាវជ្ជនាបិ វុដ្ឋា-នម្បិ នត្ថិ ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ បញ្ហា វិភង្គោ នត្ថិ ។ . . . អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[២៦២] សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋស្សចេវ នោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ច-យេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋាចេវ នោចកិលេសា ចេតនា

ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ឲ្យជាទីគោរព ។ បេ ។ មានវារៈ ៣ ឯអធិបតិទាំង ២ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យមានវារៈ ៣ ផងចុះ ។ អធិបតិ ២ ក្រៅពីនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យមានវារៈ ៣ ដូចគ្នា ។

[២៦១] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មង ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យមានវារៈ ៩ ការពិចារណាក្តី វុដ្ឋានក្តី មិនមានទេ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានប្រស្នា ៩ ការចែក មិនមានទេ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៦២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង

សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស ចេវ សង្កិលិដ្ឋស្សច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋាចេវ នោចកិលេសា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ កិលេសានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ កិលេសស្ស-ចេវ សង្កិលិដ្ឋស្សច សង្កិលិដ្ឋស្សចេវ នោចកិលេស-ស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋា-ចេវ នោចកិលេសា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កិលេសានញ្ច កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . .. អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៦៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ

ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកប ដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តី សៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កិលេស ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងតែ មិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួក កិលេសផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[២៦៤] កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ កិលេសស្សចេវ សង្កិលិដ្ឋស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នវបិ តីណិយេវ បញ្ហា កាតព្វា ។

[២៦៥] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

[២៦៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នមគ្គេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិ-យប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៦៤] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៩ បទទាំង ៣ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។

[២៦៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៦៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៦៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៦៨] កិលេសញ្ចេវ កិលេសសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ កិលេសសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោភំ បដិច្ច មោហោ ទិដ្ឋិ ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ កិលេសញ្ចេវ-សង្កិលិដ្ឋទុកសទិសំ និន្នានាករណំ សព្វេ វារា វិត្ថា-រេតព្វា ។

កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៦៩] កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ

[២៦៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកៈ ។

កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៦៨] ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ទិដ្ឋិ ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ និងអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ ដូចគ្នានឹងកិលេសគោច្ឆកសង្កិលិដ្ឋទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យប្លែក ៗ គ្នាទេ វារៈទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ ។

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៦៩] ធម៌ ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

យថា លោកិយទុកំ ឯវំ និន្នានាករណំ ។

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ទស្សនទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៧០] ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង នូវខន្ធ ២...។

លោកិយទុកៈ យ៉ាងណា កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកៈ យ៉ាងនោះដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

ចប់ កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកៈ ។

ទស្សនទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៧០] *ទស្សនេនបហាតព្វធម៌*[១] (*ធម៌ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ*) *អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២...។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌* (*ធម៌ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ*) *អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២...។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ អាស្រ័យ នូវនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ*

១ គឺ សោតាបត្តិមគ្គ ព្រោះឃើញព្រះនិព្វានមុនគេ ។ អដ្ឋកថា ។

ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា
ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ
ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ
. . . ។ ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វេ ខន្ធេ ច មហា-
ភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៧១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-
បតិយា បញ្ច អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជា-
តេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្ស-
យេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ បញ្ច
វិបាកេ ឯកំ អាហារេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[២៧២] ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្ស-
នេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា
វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ
មោហោ ។ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្ប-
ច្ចយា យាវ អសញ្ញសត្តា ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ
បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ មហាភូត ១ . . . ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង នូវនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៧២] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ អាស្រ័យ នូវនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។

[២៧៣] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារេបិ កាតព្វា ។

បច្ចយវារោ

[២៧៤] ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្ស-នេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសា ។ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ច-យា នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា នទស្សនេន បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .

[២៧៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុ-រេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង នអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង នឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង នោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ទាំងពីរយ៉ាង ក្រៅនេះក្តី សហជាតវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

បច្ចយវារៈ

[២៧៤] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងទស្សនេនបហា-តព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹង បដិច្ចវារៈដែរ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនទស្សនេន-បហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . .

បដិសន្ធិក្ខណេ យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា វត្ថុំ បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វា ខន្ធា ។ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វា ខន្ធា ។ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្ស-នេន បហាតព្វោ ច នទស្សនេន បហាតព្វោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា ទស្សនេន បហា-តព្វា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច នទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ទស្សនេន-បហាតព្វញ្ច នទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ទស្សនេន បហា-តព្វញ្ច នទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ទស្ស-នេន បហាតព្វោ ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ច ធម្មា

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ រហូត ដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង ពួកនទស្សនេនប-ហាតព្វក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។ ទស្សនេនប-ហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង នឹងនទស្សនេនប-ហាតព្វធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២...។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទស្សនេន បហាតព្វេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[២៧៥] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

[២៧៦] ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ . . . វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នទស្សនេន បហាតព្វា ខន្ធា ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ វត្ថុំ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងទស្ស-នេនបហាតព្វក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។

[២៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៧៦] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងទស្សនេនបហា-តព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ រហូតដល់ពួកអស-ញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ នឹងកាយាយតនៈ . . . ពួកនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ទស្ស-នេនបហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង

នហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ នទស្សនេនបហាតព្វញ្ច ននទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។

[២៧៧] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ចត្តារិ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ និស្សយវារេបិ កាតព្វា ។

ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងទស្សនេនបហាតព្វ-ធម៌ផង នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេ-តុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆាផង នឹងវត្ថុផង ។

[២៧៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។

សំសដ្ឋវារោ

[២៧៨] ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៧៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[២៨០] ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៨១] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារៈ

[២៧៨] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ប្រឡំ នឹងទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ប្រឡំ នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[២៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៨០] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ប្រឡំ នឹងទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ប្រឡំ នឹងនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[២៨១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ការរាប់ ពីរយ៉ាង ក្រៅពីនេះក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[២៨២] ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន-បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នទស្សនេន បហាតព្វា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។

[២៨៣] ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន-បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតព្វំ រាគំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទស្សនេន បហាតព្វំ ទិដ្ឋឹ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆំ អារព្ភ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ អារព្ភ ទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ

បញ្ហាវារៈ

[២៨២] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុ (ហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយសោតាបត្តិមគ្គ) ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[២៨៣] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវទស្សនេនបហាតព្វរាគៈនោះ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះទស្សនេនបហាតព្វទិដ្ឋិ ទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះ ប្រារព្ធ នូវទស្សនេនបហាតព្វទិដ្ឋិនោះ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវិចិកិច្ឆា ទិដ្ឋិ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស

២២៧

ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា ទស្សនេន បហាតព្វេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ . . . ទស្សនេន បហាតព្វេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សន្តិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន ទស្សនេន បហាតព្វចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ ទស្សនេន បហាតព្វា ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ នទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ នទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ។ បេ ។ ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា នទស្សនេន បហាតព្វេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ

ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកទស្សនេនបហាតព្វក្កិលេស ដែលលះបង់ហើយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ឃើញ នូវពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយទស្សនេនបហាតព្វចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ពិចារណា ត្រេកអររីករាយ ចំពោះកុសលនោះ នទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ នទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ពិចារណា នូវមគ្គ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា នូវផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈពិចារណា នូវពួកនទស្សនេនបហាតព្វក្កិលេស ដែលលះបង់ហើយ

វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ន ទស្សនេន បហាតព្វេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សន្តិ អស្សាទេន្តិ អភិនន្ទន្តិ តំ អារព្ភ នទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ . . . នទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា ។ បេ ។ អនាគតំសញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា ។ បេ ។ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នទស្សនេន បហាតព្វេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ទស្សនេនបហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៨៤] ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទស្សនេន បហាតព្វំ រាគំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា ទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ . . .

ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ឃើញ នូវពួកនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ត្រេកអរ រីករាយ នទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធនោះ ឧទ្ធច្ចៈ . . . នទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ដោយទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា នូវអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន ។ បេ ។ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធនោះ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ។

[២៨២] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើ នូវទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ឲ្យជាទីគោរព ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ធ្វើ នូវទស្សនេនបហាតព្វរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព . . .

២២៩

ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋឹ គរុំ កត្វា ។ បេ ។ សហជាតាធិបតិ ទស្សនេន បហាតព្វា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ទស្សនេន បហាតព្វា អធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ច នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ទស្សនេន បហាតព្វា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . .បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា ន ទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា ។ បេ ។ ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ទិដ្ឋិ កើតឡើង ធ្វើ នូវទិដ្ឋិ ឲ្យជាទីគោរព ។ បេ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ទស្សនេនបហាតព្វាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហា-តព្វធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ទស្សនេន-បហាតព្វាធិបតិ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង នៃន-ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតា-ធិបតិ គឺ ទស្សនេនបហាតព្វាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអធិបតិប្ប-ច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន ត្រេកអរ រីករាយនឹងឈាន នទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ បេ ។ ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ធ្វើនូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតាធិបតិ នទស្សនេន បហាតព្វា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា ។ បេ ។ ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នទស្សនេន បហាតព្វេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា ទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៨៥] ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទស្សនេន បហាតព្វា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ន ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតព្វា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុរិមា បុរិមា នទស្សនេន បហាតព្វា ខន្ធា ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ អាវជ្ជនា ទស្សនេន បហាតព្វានំ ខន្ធានំ

សហជាតាធិបតិ គឺ នទស្សនេនបហាតព្វាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ នូវឈាន . . . នូវបក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើនូវពួកនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ទស្សនេនបហាតព្វរាគៈកើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

[២៨៥] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។(មូលបណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ) ពួកនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ មុន ៗ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូលបណ្ឌិត (គប្បីធ្វើផងចុះ) ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ

អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៦] ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេនបហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ទស្សនេន បហាតព្វំ រាគំ ឧបនិស្សាយ ចាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ . . . មោហំ . . . ទិដ្ឋឹ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ចាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ ។ បេ ។ បត្ថនា ទស្សនេន បហាតព្វស្ស រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ន ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ទស្សនេន បហាតព្វំ រាគំ ឧបនិស្សាយ ជានំ នេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ ទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ . . .មោហំ . . . ទិដ្ឋឹ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៦] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ នូវទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស . . . នូវមោហៈ . . . នូវទិដ្ឋិ . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ ទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គល អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស . . . នូវមោហៈ . . . នូវទិដ្ឋិ . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា

ឋានំ ចេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ ទស្សនេន-
បហាតព្វោ រាគោ ។ បេ ។ បត្ថនា សទ្ធាយ ។ បេ ។
បញ្ញាយ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស រាគស្ស ទោសស្ស
មោហស្ស មានស្ស បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស
ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហា-
តព្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អា-
រម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្ស-
យោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សា-
យ ឋានំ ចេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ
មានំ ជប្បេតិ សីលំ . . . បញ្ញំ ទស្សនេន បហា-
តព្វំ រាគំ ទោសំ មោហំ មានំ បត្ថនំ កាយិ-
កំ សុខំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ឋានំ
ចេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ
សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា . . . ទស្សនេន បហាតព្វោ
រាគោ ។ បេ ។ បត្ថនា . . . កាយិកំ សុខំ . . .
សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ ទស្ស-
នេន បហាតព្វស្ស រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ
កាយិកស្ស សុខស្ស មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា

ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ទស្សនេន-បហាតព្វរាគៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃបញ្ញា នទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវ-សទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងនូវមានះ នូវសីល . . . នូវបញ្ញា នូវនទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ សេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើង នូវមានះ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា . . . នទស្សនេនបហាត-ព្វរាគៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា . . . កាយិកសុខ . . . សេនាសនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃបញ្ញា នៃនទស្សនេនបហា-តព្វរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ មគ្គ និងផលសមាបត្តិ

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវទស្សនេន ប-
ហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ
អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បក-
តូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ . . . ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ
សីលំ ។ បេ ។ បញ្ញំ ឧបនិស្សាយ . . . នេវទស្សនេន-
បហាតព្វំ រាគំ . . . ទោសំ មោហំ មានំ បត្ថនំ
កាយិកំ សុខំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ
ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេ-
នាសនំ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស រាគស្ស ទោសស្ស
មោហស្ស ទិដ្ឋិយា បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[២៨៧] នេវទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នេវទស្ស-
នេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេ-
ជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ អស្សា-
ទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ នេវទស្សនេន បហាតព្វោ
រាគោ . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . នេវទស្សនេន បហាតព្វំ ទោម-
នស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា . . . ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវបញ្ញា . . . នូវនទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ . . . នូវទោសៈ មោហៈ មានះ សេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៧] នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ត្រេកអរ រីករាយ នទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . នទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ដោយទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)

កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុ-វិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ . . . វត្ថុ ននស្សនេន បហា-តព្វានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ននស្ស-នេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្ម-ស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សា-ទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទស្សនេន បហាតព្វោ រាគោ . . . ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ទស្សនេន បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ទស្សនេន-បហាតព្វានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៨] ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ន ទស្ស-នេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ សង្ខិត្តំ ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[២៨៩] ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន-បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេន បហាតព្វា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ

នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ . . . វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នឹងចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ នទស្សនេនបហាតព្វរាគៈ ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ . . . ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . នទស្សនេនបហាតព្វទោមនស្សកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២៨៨] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៨៩] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ

កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នឧស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា ឧស្សនេន បហាតព្វា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា ឧស្សនេន បហាតព្វា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧស្សនេន បហាតព្វស្ស ច នឧស្សនេន បហាតព្វស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧស្សនេន បហាតព្វា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នឧស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា ន ឧស្សនេន បហាតព្វា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នឧស្សនេន បហាតព្វា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ទស្សនេនបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នានាខណិកៈ គឺ ទស្សនេនបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ទស្សនេនបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នទស្សនេនបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នានាខណិកៈ គឺ នទស្សនេនបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៩០] នឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នឧស្ស-
នេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ . . . អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ
ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ឈានប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ចត្តារិ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ
សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[២៩១] ឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នឧស្ស-
នេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នឧស្សនេន-
បហាតព្វោ ធម្មោ នឧស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ
បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ
នឧស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ ឧស្សនេន បហាតព្វានំ ខន្ធានំ
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៩២] ឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧស្សនេន-
បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ច-
សទិសំ ។ ឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នឧស្ស-
នេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[២៩០] នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៩១] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២៩២] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

២៣៧

សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ច នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសា ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ បុរេជាតសទិសំ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ច នទស្សនេន បហាតព្វោ ច ធម្មា ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ច នទស្សនេន បហាតព្វោ ច ធម្មា នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា ទស្សនេន បហាតព្វា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ

បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហ-ជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ដូចគ្នានឹងបុរេជាតប្បច្ច័យដែរ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី នទស្សនេ-នបហាតព្វធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ទស្សនេនបហា-តព្វក្ខន្ធ ១ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកទស្សនេន-បហាតព្វក្ខន្ធក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប

អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឩស្មូនេន-បហាតព្វា ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឩស្មូនេន បហាតព្វា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តា-រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . នត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[២៩៣] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកទស្សនេនបហាតព្វក្ខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[២៩៤] ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន-បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន-បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន-បហាតព្វស្ស ច នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នទស្សនេន បហា-តព្វោ ធម្មោ នទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អា-រម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្ម-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិ-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ ច

ទស្សនទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[២៩៤] *ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី*

នទស្សនេន បហាតព្វោ ច ធម្មា ទស្សនេន បហា-
តព្វស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទស្សនេន បហាតព្វោ
ច នទស្សនេន បហាតព្វោ ច ធម្មា នទស្សនេន-
បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៩៨] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត
នអធិបតិយា សត្ត នអនន្តរេ សត្ត នសមនន្តរេ សត្ត
នសហជាតេ បញ្ច នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ននិស្សយេ បញ្ច
នឧបនិស្សយេ សត្ត នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ សត្ត
។ បេ ។ នមគ្គេ សត្ត នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ
ចត្តារិ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា សត្ត នោវិគតេ
សត្ត នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី នទស្សនេនបហាតព្វធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[២៩៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បេ ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២៩៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ . . . នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ ចត្តារិ នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ សព្វត្ថ ចត្តារិ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[២៩៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . អធិបតិយា បញ្ច ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។ . . . អវិគតេ សត្ត ។

ទស្សនទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ភាវនាទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៩៨] ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ យថា ទស្សនទុកំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ និន្នានាករណំ ។

[២៩៩] ហេតុយា បញ្ច ។ បេ ។ អវិគតេ បញ្ច ។

[២៩៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២៩៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។ ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ចប់ ទស្សនទុកៈ ។

ភាវនាទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៩៨] ភាវនាយបហាតព្វធម៌[១] (ធម៌ដែលត្រូវលះដោយភាវនា) អាស្រ័យ នូវភាវនាយបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ទស្សនទុកៈ យ៉ាងណា ភាវនាទុកៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

[២៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

---

១ គឺ សកទាគាមិ អនាគាមិ និងអរហត្តមគ្គ ។ អដ្ឋកថា ។

[៣០០] ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នភាវនាយ បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធំ យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣០១] នហេតុយា ទ្វេ ។ បេ ។ នោវិគតេ តីណិ ។ បច្ចយវារបច្ចនីយេ នហេតុប្បច្ចយេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ តីណិ មោហោ ឧទ្ធរិតព្វោ សព្វេបិ វារា នស្សនទុកសទិសា ឧទ្ធច្ចបច្ចនីយម្បិ នានំ ។

បញ្ហាវារោ

[៣០២] ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភាវនាយ បហាតព្វា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣០០] *ភាវនាយបហាតព្វធម៌ អាស្រ័យ នូវភាវនាយបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ (ធម៌ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា) អាស្រ័យ នូវនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រទ្បឹដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវនភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈផង នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បឹដោយវិចិកិច្ឆាផង រហូត ដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។*

[៣០១] *ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ (ត្រង់ពួកខន្ធ) ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ ជាបច្ចនីយៈក្នុងបច្ចយវារៈ មានវារៈ ៣ មោហៈ បណ្ឌិតគប្បីរើឡើងសម្ដែងចុះ វារៈទាំងអស់ ដូចគ្នានឹងទស្សនទុកៈដែរ ឯឧទ្ធច្ចបច្ចនីយៈ ទើបផ្សេងគ្នា ។*

បញ្ហាវារៈ

[៣០២] *ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកភាវនាយបហាតព្វហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។*

[៣០៣] ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនាយ-
បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ភាវនាយ បហាតព្វំ រាគំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ
អារព្ភ ភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ . . . ឧទ្ធច្ចំ . . .
ភាវនាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ . . . ឧទ្ធច្ចំ អារព្ភ
ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ
ឧប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ អារព្ភ ភាវ-
នាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ . . . ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ។
ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ នភាវនាយ បហាតព្វស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា ភាវនា-
យ បហាតព្វេ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិ-
លេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ . . . ភាវនាយ ប-
ហាតព្វេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សន្តិ អស្សាទេន្តិ
អភិនន្ទន្តិ តំ អារព្ភ នភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ
ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . នភាវនាយ បហាតព្វំ
ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន ភាវនា-
យ បហាតព្វចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ ភាវនាយ
បហាតព្វា ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវា-
សានុស្សតិញ្ញាណស្ស ។ បេ ។ អនាគតំសញ្ញា-
ណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៣] ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ព្រោះប្រារព្ធ នូវភាវនាយបហាតព្វរាគៈនោះ . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ភាវនាយបហាតព្វទោមនស្ស . . . ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវឧទ្ធច្ចៈ ភាវនាយបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ភាវនាយបហាតព្វទោមនស្ស ប្រារព្ធ នូវភាវនាយបហាតព្វទោមនស្ស . . . ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ។ ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ (ឃើញ) នូវពួកភាវនាយបហាតព្វកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ឃើញច្បាស់ នូវពួកភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ត្រេកអរ រីករាយ នភាវនាយបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធនោះ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . នភាវនាយបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ពួកព្រះអរិយៈ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយភាវនាយបហាតព្វចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ ។ បេ ។ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

នកាវជាយ បហាតព្វោ ធម្មោ នកាវជាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ នកាវជាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . នកាវជាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ ។ បេ ។ ឈានា ។ បេ ។ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា ។ បេ ។ ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា នកាវជាយ បហាតព្វេ បហីនេ កិលេសេ ។ បេ ។ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នកាវជាយ បហាតព្វេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សន្តិ អស្សាទេន្តិ អភិនន្ទន្តិ តំ អារព្ភ នកាវជាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . នកាវជាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា ។ បេ ។ យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នកាវជាយ បហាតព្វោ ធម្មោ កាវជាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ។ បេ ។

នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យនូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ត្រេកអរ រីករាយ នភាវនាយបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . នភាវនាយបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ អំពីឈាន ។ បេ ។ ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ (ឃើញ) នូវពួកនភាវនាយបហាតព្វកិលេស ដែលលះបង់ហើយ ។ បេ ។ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ឃើញច្បាស់នូវពួកនភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ត្រេកអរ រីករាយ នភាវនាយបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវនភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធនោះ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . នភាវនាយបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ដោយទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវយថាកម្មូបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន . . . នូវសីល . . . ។ បេ ។

ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នភាវនាយ បហាតព្វេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ភាវនាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៤] ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ភាវនាយ បហាតព្វំ រាគំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា ភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ ភាវនាយ បហាតព្វា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ភាវនាយ បហាតព្វំ រាគំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា នភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ ភាវនាយ បហាតព្វា អធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ

នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធ ភាវនាយបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវនភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធនោះ . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ភាវនាយ-បហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ។

[៣០៤] ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហា-តព្វធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតា-ធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើ នូវភាវនាយបហាតព្វរាគៈឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ភាវនាយបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវភាវនាយបហាតរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ភាវនាយបហាតព្វាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យនៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណា-ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើនូវភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយនភាវនាយបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវភាវនាយបហា-តព្វរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតា-ធិបតិ គឺ ភាវនាយបហាតព្វាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប

អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ច នភាវនាយ បហា-តព្វស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ភាវនាយ បហាតព្វា អធិបតិ សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិប-តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្ម-ណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា នភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ នភាវនាយ បហាតព្វា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ។ បេ ។ ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នភាវនាយ បហាតព្វេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា ភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនា-យបហាតព្វធម៌ផង នៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ភាវនាយបហាតព្វាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្ប-ច្ច័យ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោស-ថកម្ម នភាវនាយបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ សហជាតាធិបតិ គឺ នភាវនាយបហាតព្វាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយប-ហាតព្វធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន ។ បេ ។ នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួក នភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ត្រេកអរ រីករាយ ភាវនាយ-បហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវនភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។

[៣០៥] ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ទស្សនទុកសទិសា ភាវនា និន្នានាការ-ណា ។ . . . សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

[៣០៦] ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនា-យ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ . . . ទោសោ មោហោ មានោ . . . បត្ថនា ភាវនាយ បហាតព្វស្ស រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស មានស្ស បត្ថនាយ ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ន ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្ស-យោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស-យោ ភាវនាយ បហាតព្វំ រាគំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ បាណំ ហនតិ

[៣០៥] ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ភាវនាទុកៈ ដូចគ្នានឹងទស្សនទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៣០៦] ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ភាវនាយបហាតព្វរាគៈ . . . ទោសៈ មោហៈ មានះ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សម្លាប់នូវសត្វ

។ បេ ។ សទ្ធំ ភិន្ទតិ ភាវនាយ បហាតព្វំ ទោសំ . . . មោហំ . . . មានំ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ ។ បេ ។ បត្ថនា សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញា នភាវនា-យ បហាតព្វស្ស រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស ទិដ្ឋិ-យា បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧប-និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នភាវនាយ បហា-តព្វោ ធម្មោ នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូ-បនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . បញ្ញំ នភាវនាយ បហាតព្វំ រាគំ ទោសំ មោហំ មានំ ទិដ្ឋឹ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ . . . សេនា-សនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។

។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ នូវការនាយបហាតព្វទោសៈ . . . នូវមោហៈ . . . នូវមានះ . . . បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ ភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា ជាបច្ច័យ នៃនភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មគ្គ ផល និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . បុគ្គល អាស្រ័យ នូវបញ្ញា នភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ . . . នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។

បញ្ញាយ នភាវនាយ បហាតព្វស្ស រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស ទិដ្ឋិយា បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ សីលំ ។ បេ ។ បញ្ញំ រាគំ ។ បេ ។ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស មានស្ស បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៧] នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ

នៃបញ្ញា នកាវនាយបហាតព្វរាគៈ ទោសៈ មោហៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្ប-ច្ច័យ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយដំឡើងនូវមានះ នូវសីល ។ បេ ។ នូវបញ្ញា នូវរាគៈ ។ បេ ។ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយដំឡើងនូវមានះ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣០៧] នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនភាវ-នាយបហាតព្វធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុ-រេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ត្រេកអរ រីករាយ

តំ អារព្ភ នភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ នភាវនាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នភាវនាយ បហាតព្វានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ភាវនាយ បហាតព្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហាតព្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ភាវនាយបហាតព្វានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៣០៨] . . . កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភាវនាយ បហាតព្វា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ ភាវនាយ បហាតព្វា ចេតនា

នភាវនាយបហាតព្វពាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង នភាវនាយបហាតព្វទោមនស្ស កើតឡើង ដោយទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយ-តនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនភាវនាយ-បហាតព្វក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងចក្ខុ . . . នឹងវត្ថុ ភាវនាយបហាតព្វរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ភាវនាយបហា-តព្វទោមនស្ស កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកភាវនាយបហាតព្វក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៣០៨] . . . ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ភាវនាយប-ហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ភាវនាយបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ

ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ ។ ភាវនាយ បហាតព្វា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នភាវនាយ បហាតព្វា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នភាវនាយ បហាតព្វា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សព្វប្បច្ចយា ទស្សនទុកសទិសា ភាវនា និន្នានាករណា ។

[៣០៩] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ

នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ភាវនាយបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហ-ជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នភាវនាយបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នភាវនាយបហាតព្វចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។ ភាវនាទុកៈ ដូចគ្នានឹងទស្ស-នទុកៈ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

[៣០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

បច្ចនីយវិភង្គោ ឧស្សន្នទុកសទិសោ វិភជិតព្វោ

ឯវំ តីណិ គណនាបិ គណេតព្វា ។

ភាវនាទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ការចែកនូវបច្ចនីយៈ ដូចគ្នានឹងទស្សនទុកៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីចែកផងចុះ ឯការរាប់ទាំង ៣ យ៉ាង បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ ភាវនាទុកៈ ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស ទសមោ ភាគោ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា **អង្កេ**

អនុលោមទុកប្បដ្ឋានំ

ឧបាទាទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *១*

បច្ចយវារោ.. *១១*

សំសដ្ឋវារោ.. *១៧*

បញ្ហាវារោ.. *១៩*

ឧបាទិន្នទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *៣៦*

បច្ចយវារោ.. *៤៥*

សំសដ្ឋវារោ.. *៥០*

បញ្ហាវារោ.. *៥២*

ឧបាទានទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *៧៥*

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ទសមភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ

អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

ឧបាទាទុកៈ

បដិច្ចវារៈ... ១

បច្ចយវារៈ... ១១

សំសដ្ឋវារៈ... ១៧

បញ្ហាវារៈ... ១៩

ឧបាទិន្នទុកៈ

បដិច្ចវារៈ... ៣៦

បច្ចយវារៈ... ៤៥

សំសដ្ឋវារៈ... ៥០

បញ្ហាវារៈ... ៥២

ឧបាទានទុកៈ

បដិច្ចវារៈ... ៧៥

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា អង្កេ

បច្ចយវារោ *៨១*

សំសដ្ឋវារោ *៨៣*

បញ្ហាវារោ... *៨៥*

ឧបាទានិយទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *១០៤*

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *១០៥*

បច្ចយវារោ *១១៣*

សំសដ្ឋវារោ *១១៦*

បញ្ហាវារោ...*១១៧*

ឧបាទានឧបាទានិយទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *១៤០*

បញ្ហាវារោ...*១៤៣*

ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *១៤៦*

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

បច្ចយវារៈ.. *៨១*

សំសដ្ឋវារៈ.. *៨៣*

បញ្ហាវារៈ.. *៨៥*

ឧបាទានិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. *១០៤*

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. *១០៥*

បច្ចយវារៈ.. *១១៣*

សំសដ្ឋវារៈ.. *១១៦*

បញ្ហាវារៈ.. *១១៧*

ឧបាទានឧបាទានិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. *១៤០*

បញ្ហាវារៈ.. *១៤៣*

ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. *១៤៦*

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

បញ្ហាវារោ.. *១៤៧*

ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកំ

បដិច្ចវារោ..*១៥៣*

កិលេសទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *១៥៥*
បច្ចយវារោ *១៦១*
សំសដ្ឋវារោ *១៦៤*
បញ្ហាវារោ.. *១៦៥*

សង្កិលេសិកទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *១៨១*

សង្កិលិដ្ឋទុកំ

បដិច្ចវារោ.. *១៨២*
បច្ចយវារោ *១៨៤*
សំសដ្ឋវារោ *១៨៨*
បញ្ហាវារោ.. *១៩០*

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

បញ្ហាវារៈ.. ១៤៧

ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ១៥៣

កិលេសទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ១៥៥
បច្ចយវារៈ.. ១៦១
សំសដ្ឋវារៈ.. ១៦៤
បញ្ហាវារៈ.. ១៦៥

សង្កិលេសិកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ១៨១

សង្កិលិដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ១៨២
បច្ចយវារៈ.. ១៨៤
សំសដ្ឋវារៈ.. ១៨៨
បញ្ហាវារៈ.. ១៩០

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា អង្កេ

កិលេសសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ.. ២០៨

កិលេសសង្កិលេសិកទុកំ

បដិច្ចវារោ.. ២០៨
បញ្ហាវារោ.. ២០៩

កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកំ

បដិច្ចវារោ.. ២០៩
បញ្ហាវារោ.. ២១៣

កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ.. ២១៨

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកំ

បដិច្ចវារោ.. ″

ទស្សនទុកំ

បដិច្ចវារោ.. ២១៩

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

កិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ២០៤

កិលេសសង្កិលេសិកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ២០៤
បញ្ហាវារៈ.. ២០៥

កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ២០៩
បញ្ហាវារៈ.. ២១៣

កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ២១៨

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ″

ទស្សនទុកៈ

បដិច្ចវារៈ.. ២១៩

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

បច្ចយវារោ ២២១

សំសដ្ឋវារោ ២២៥

បញ្ហាវារោ........ ២២៦

ភាវនាទុកំ

បដិច្ចវារោ........ ២៤១

បញ្ហាវារោ........ ២៤២

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

បច្ចយវារៈ... ២២១

សំសដ្ឋវារៈ... ២២៥

បញ្ហាវារៈ... ២២៦

ភាវនាទុកៈ

បដិច្ចវារៈ... ២៤១

បញ្ហាវារៈ... ២៤២

រៀបចំវាយអក្សរឡើងវិញនិងពិនិត្យតាមច្បាប់ដើមដោយ

គណៈកម្មការពុទ្ធិកវប្បធម៌អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញាធំ

ការវាយអក្សរ និងបោះពុម្ពសាឡើងវិញនូវសៀវភៅព្រះត្រៃបិដកបាលី និងសេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ ដែលជាស្នាដៃ របស់លោកអ្នកប្រាជ្ញជំនាន់មុន គឺអាស្រ័យដោយការមើលឃើញនូវកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារដើម ត្រូវបានថតចម្លងច្រើនសា ធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈមិនច្បាស់ពិបាកក្នុងការអាន
- រក្សាស្នាដៃវប្បធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យគង់វង្សស្ថិតស្ថេរ
- តម្រូវការរបស់សិក្ខាកាមអ្នកប្រាថ្នាចង់យល់ដឹងនូវខ្លឹមសារពុទ្ធសាសនា
- ផ្សាយនូវធម្មទាន ធ្វើឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនរុងរឿងក្នុងលោក

ដោយកុសលផលបុណ្យទាំងអម្បាលមាណ ដែលកើតអំពីធម្មទាននេះ
សូមឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សាយទៅគ្រប់ទិសទីទូទាំងសកលលោក
សូមឲ្យសព្វសត្វទាំងឡាយទាំងពួងបាននូវសេចក្តីសុខសួស្តី
សូមឲ្យមនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍មានភាតរភាពនឹងគ្នា
សូមឲ្យពិភពលោកទាំងមូលមានសុខសន្តិភាព ។

ក្នុងករណីដែលលោកអ្នកអានបានពើបប្រទះនូវកំហុសឆ្គងណាមួយ ចង់ឲ្យយើងកែតម្រូវ ឬចង់បានសៀវភៅធម៌យកទៅអាន សូមទាក់ទងមកយើងខ្ញុំតាមអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោមៈ

វត្តបញ្ញា សង្កាត់ក្រាំងធ្នង់ ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ
លេខទូរស័ព្ទ: (៨៥៥) ១២ ៩៦១ ៩២៩, (៨៥៥) ៨៨៧ ៩៦១ ៩២៩
អ៊ីមែល: maha.panna@gmail.com
គេហទំព័រ: http://www.mahapanna.org